

စူဠသဒ္ဓက သုတ္တ
Cūḷasaccaka Sutta

The Shorter Discourse To Saccaka

ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်

Distributed by
the Department of Research & Compilation
Sītagū International Buddhist Academy
Sagaing Hills, Sagaing,
Myanmar

B.E. 2559

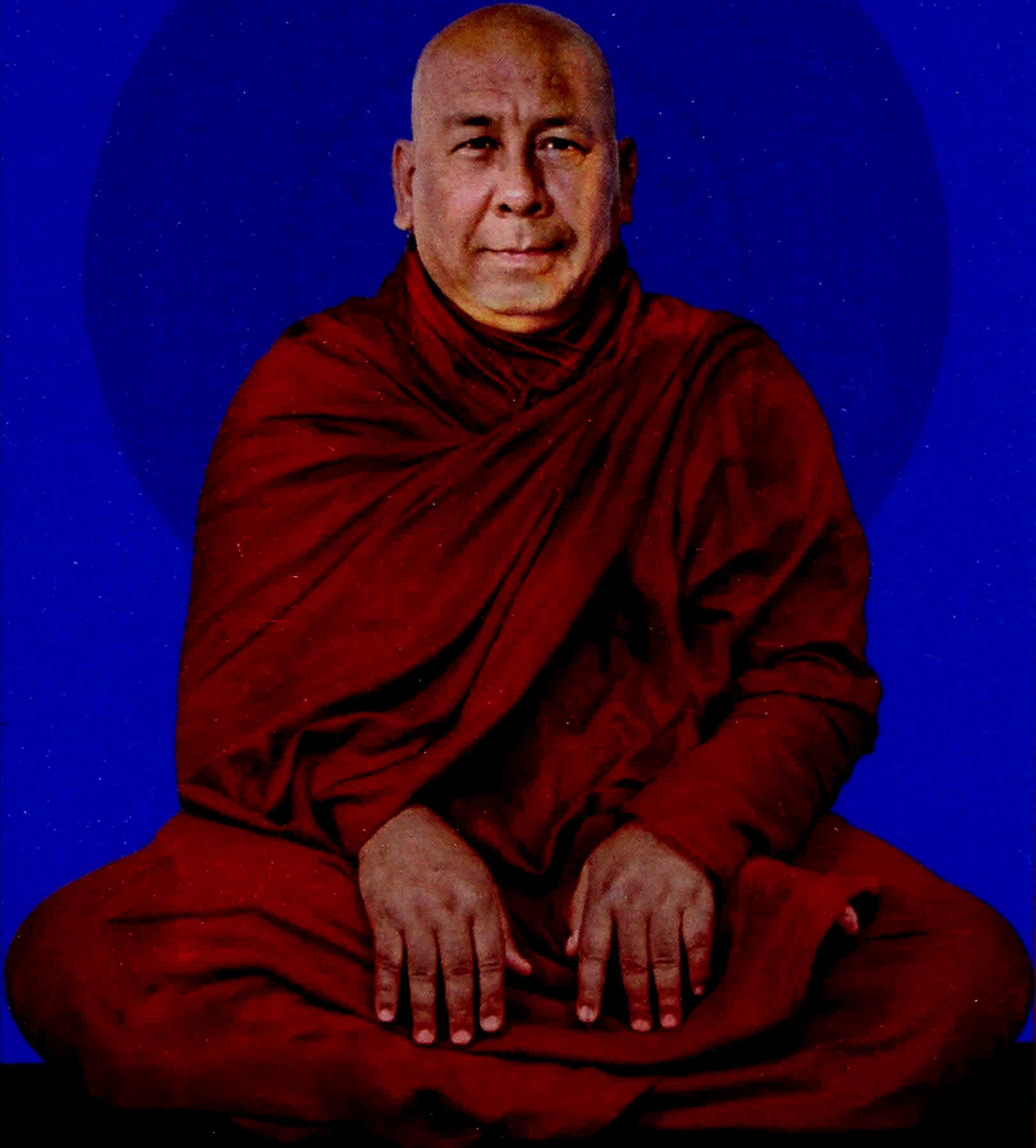
M.E. 1377

C.E. 2015

၃၁၂
၈

သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ

တွဲဖက်ရွှေကျင်သာသနာပိုင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ၊ မဟာဓမ္မကထိက ဗဟုဝနဟိတဇေ၊ သာသနဓဇဓမ္မာဝရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊
ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလ သကလရဋ္ဌသာသနောပကာရက၊ သမ္ဗုဒ္ဓသာသနာကိတ္တိသီရိ၊ ပါဝဓနဝိသာရဒ (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)၊
လောကကိတ္တိ သာသနသီရိ လောကတ္ထ မဟာသာဟ မဟာထေရ (သီရိလင်္ကာ)

D.Litt. (ရန်ကန်တက္ကသိုလ်-မြန်မာ)၊ Ph.D. (မဟာဗျူဟာလောဝိကွန်းတက္ကသိုလ်-တနင်္ဂနွေ)၊ Ph.D. (နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်-အိန္ဒိယနိုင်ငံ)၊
Ph.D. (မာမကုဋတက္ကသိုလ်-တနင်္ဂနွေ)၊ Ph.D. (ပညာသုတ္တရတက္ကသိုလ်-ကမ္ဘောဒီးယား)

၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်

သီတဂူဆရာတော် အရှင်ဉာဏိဿရ

တွဲဖက်ရွှေကျင်သာသနာပိုင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ၊ မဟာဓမ္မကထိက ဗဟုရနဟိတဇေ၊ သာသနဇေဓမ္မာဓရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါဂကပဏ္ဍိတ၊
ဝိသိဋ္ဌပုဂ္ဂလ သကလရဋ္ဌ သာသနောပကာရက၊ သမ္ဗုဒ္ဓသာသနကိတ္တိသီရိ၊ ပါဝရနဝိသာရဒ (သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ)၊
လောကကိတ္တိ သာသနသီရိ လောကတ္ထ မဟာသာဟ မဟာထေရ (သီရိလင်္ကာ)

D.Litt. (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်-မြန်မာ)၊ Ph.D. (မဟာဗျူဟာလောဘိက္ခန်းတက္ကသိုလ်-ဘန်ကောက်)၊ Ph.D. (နာလန္ဒာတက္ကသိုလ်-အိန္ဒိယနိုင်ငံ)
Ph.D. (မာမကုဋတက္ကသိုလ်-ဘန်ကောက်)၊ Ph.D. (ပညာသျှတ္တရတက္ကသိုလ်-ကမ္ဘောဒီးယား)

၁၃၇၆ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်

Cūḷasaccaka Sutta

The Shorter Discourse to Saccaka

Distributed by
the Department of Research & Compilation
Sītagū International Buddhist Academy
Sagaing Hills, Sagaing,
Myanmar

B.E. 2559

M.E. 1377

C.E.2015

Sitagu International Buddhist Academy, Sagaing Hills

Arranged by

Sitagu Sayadaw

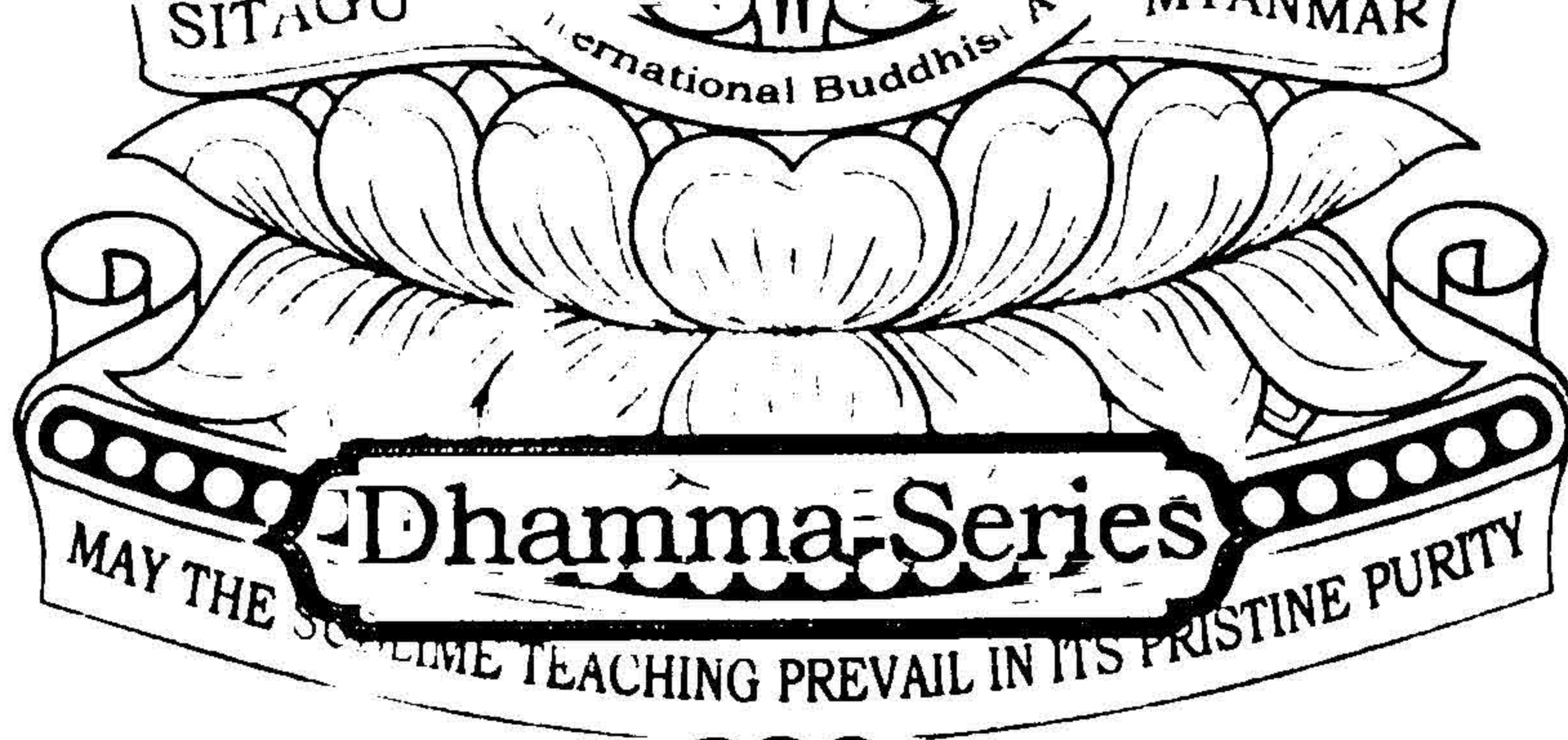

Design & Edit

Department of Research & Compilation

Sitagu International Buddhist Academy,

Sagaing Hills, Myanmar

230

Circulation

2000 Copies

Cūḷasaccaka Sutta

The Shorter Discourse to Saccaka

Distributed by
the Department of Research & Compilation
Sītagū International Buddhist Academy
Sagaing Hills, Sagaing,
Myanmar

B.E. 2559

M.E. 1377

C.E.2015

Sitagu International Buddhist Academy, Sagaing Hills

Arranged by

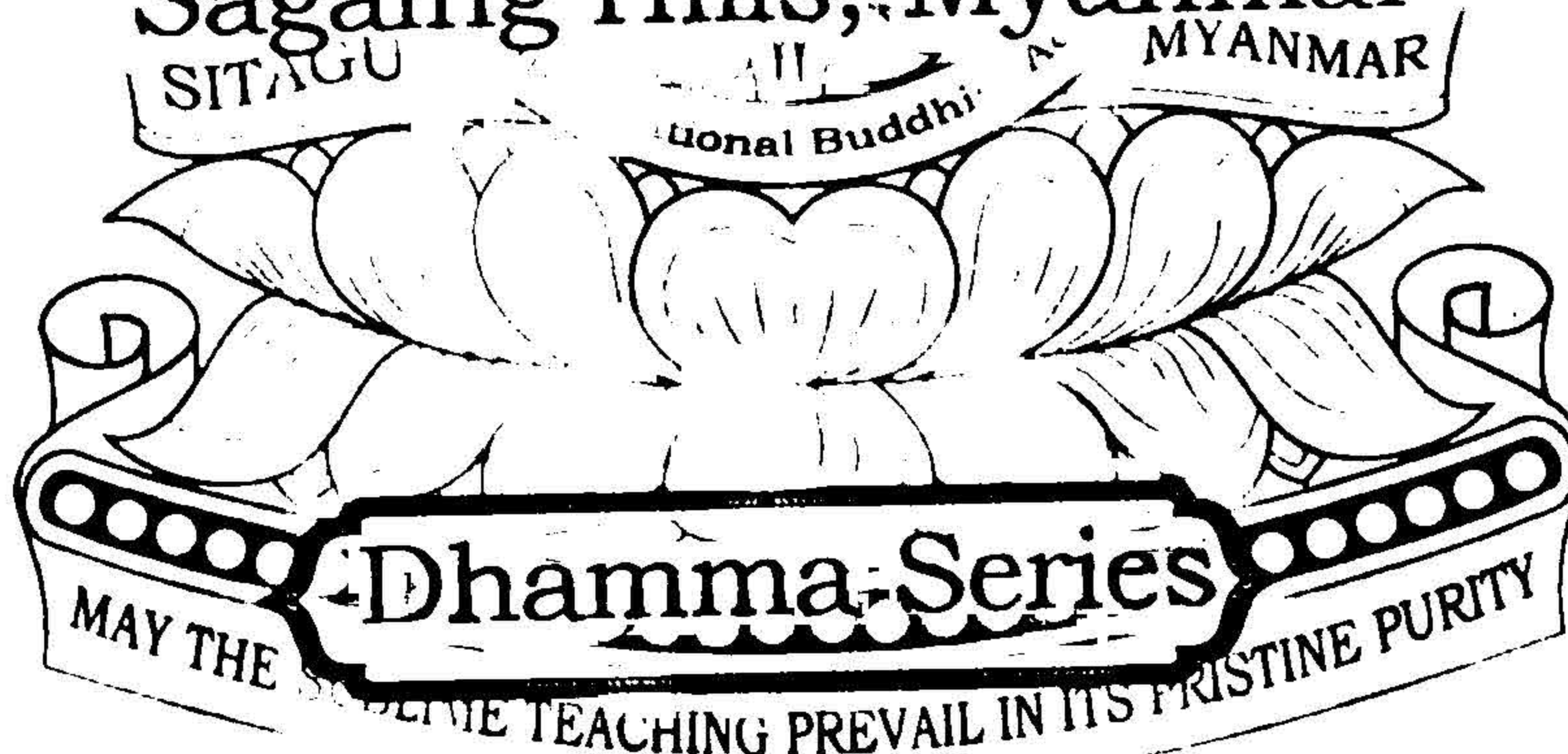
Sitagu Sayadaw

Department of Research & Compilation

Sitagu International Buddhist Academy,

Sagaing Hills, Myanmar

230

Circulation

2000 Copies

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

၁။	ဝေသာလီနှင့်သစ္စက	1
၂။	အမေးသစ္စက အဖြေအသျှင်အသင်္ဃိ	3
၃။	မင်းသားငါးရာ သစ္စကနောက်ပါ	8
၄။	မြတ်ဗုဒ္ဓထံ ချဉ်းကပ်ဟန်	13
၅။	ဝါဒချင်းပြိုင် ဘယ်သူနိုင်	16
၆။	အတ္တဝါဒ သစ္စက	20
၇။	မေးပြီးရှင်းပြ အနတ္တ	25
၈။	ဆုပ်လျှင်လည်းစူး စားလျှင်လည်းရှူး	28
၉။	ခန္ဓာငါးဝ အနတ္တ	32
၁၀။	အနှစ်ရှာမရ စွဲအတ္တ	44
၁၁။	ဒုမ္မုခပြောမှ ပိုရှက်ရ	48
၁၂။	သောတာပန်နှင့် ရဟန္တာဂုဏ်ရည် မေးလျှောက်သည်	52
၁၃။	သုဂုဏ်ကိုဖျက် ကိုယ့်ဂုဏ်ပျက်	61
၁၄။	နောက်ဆုံးမိန့်မှာ ဆွမ်းအနုမောဒနာ	63
၁၅။	Endnotes	68

Cūlasaccaka Sutta

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa
Veneration to the Exalted One, the Homage-Worthy,
the Perfectly Self-Enlightened

Cūlasaccaka Sutta

The Shorter Discourse to Saccaka

ဝေသာလီနှင့် သစ္စကာ

၁။ ဧဝံ မေ သူတံ - ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလီယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သစ္စကော နိဂဏ္ဌပုတ္တော ဝေသာလီယံ ပဋိဝသတိ ဘဿပွဝါဒကော ပဏ္ဍိတဝါဒေါ သာဓုသမ္ပတော ဗဟုဇနဿ။ သော ဝေသာလီယံ ပရိသတိ ဧဝံ ဝါစံ ဘာသတိ - “နာဟံ တံ ပဿာမိ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ သံဃိံ ဂဏီံ ဂဏာစရိယံ၊ အပိ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဋိဇာနမာနံ၊ ယော မယာ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဒ္ဓေါ န သင်္ကမ္ပေယျ န သမ္ပကမ္ပေယျ န သမ္ပဝေဓေယျ၊ ယဿ န ကစ္ဆေဟိ သေဒေါ မုစ္စေယျ။ ထူဏံ စေပါဟံ အစေတနံ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဘေယျ၊ သာပိ မယာ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဒ္ဓေါ သင်္ကမ္ပေယျ သမ္ပကမ္ပေယျ သမ္ပဝေဓေယျ၊ ကော ပန ဝါဒေါ မနုဿဘူတဿ”တိ။

1. *Evam me sutam — ekam samayam bhagava vesāliyam viharati mahāvane kūṭāgārasālāyam. tena kho pana samayena saccako nigaṇṭhaputto vesāliyam paṭivasati bhassappavādako paṇḍitavādo sādhusammato bahuja*

nassa. so vesāliyaṃ parisati evaṃ vācaṃ bhāsati —
 “nāhaṃ taṃ passāmi samaṇaṃ vā brāhmaṇaṃ vā, saṅghim
 gaṇim gaṇācariyaṃ, api arahantaṃ sammā sambuddhaṃ
 paṭijānamānaṃ, yo mayā vādena vādaṃ samāraddho na
 saṅkampeyya na sampakampeyya na sampavedheyya,
 yassa na kacchehi sedā mucceyyum. thūṇaṃ cepāhaṃ
 acetanaṃ vādena vādaṃ samāra-bheyyaṃ, sāpi mayā
 vādena vādaṃ samāraddhā saṅkampeyya sampakampeyya
 sampavedheyya. ko pana vādo manussabhūtaṃsā”ti?

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော
 ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။
 ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဝေသာလီပြည်၌ နေ၏။
 စကားပြိုင်ဆိုင် ပြောဆိုတတ်၏။ “ငါသည် ပညာရှိတည်း” ဟု ပြောဆို
 တတ်၏။ များစွာသော လူအပေါင်းက သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်ထား
 အပ်၏။ ထိုသစ္စကသည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ ဤသို့သောစကားကို
 ပြောဆို၏။ “စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ် မယိမ်း
 ယိုင်မည့် လက်ကတီးကြားတို့မှ ချွေးမထွက်မည့်ရဟန်း အပေါင်းရှိသူ
 ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာဖြစ်သူ သမဏဗြာဟ္မဏကိုသော်လည်းကောင်း၊
 ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ
 သိသော ဘုရားဟု ဝန်ခံသူကိုသော်လည်းကောင်း ငါ မတွေ့မြင်၊ စိတ်မရှိ
 သော တုံးတိုင်ကိုသော်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင်ဆိုငြားအံ့၊
 ထိုတုံးတိုင်သည်လည်း စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင်ဆိုသော် တုန်လှုပ်
 ယိမ်းယိုင်ရာ၏။ လူဖြစ်သောသူမှာ အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိတော့အံ့နည်း” ဟု
 (ပြောဆို၏)။

1. Thus have I heard. On one occasion the Blessed One was living at Vesālī in the Great Wood in the Hall with the Peaked Roof. Now on that occasion Saccaka the Nigaṇṭha’s son was staying at Vesālī, a debater and a clever speaker regarded by many as a saint.¹ He was making this statement before the Vesālī assembly: “I see no recluse or brahmin, the head of an order, the head of a group, the teacher of a group, even one claiming to be accomplished and fully enlightened, who would not shake, shiver, and tremble, and sweat under the armpits if he were to engage in debate with me. Even if I were to engage a senseless post in debate, it would shake, shiver, and tremble if it were to engage in debate with me, so what shall I say of a human being?”

အမေးသစ္စက အပြေအချင်အသ္မာဓိ

အထ ခေါ် အာယသ္မာ အသ္မာဓိ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဝေသာလိံ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။ အဒ္ဓသာ ခေါ် သစ္စကော နိဂဏ္ဌပုတ္တော ဝေသာလိယံ ဇယံာဝိဟာရံ အနုစကံမမာနော အနုဝိစရမာနော အာယသ္မန္တံ အသ္မာဓိံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသ္မာန ယေနာယသ္မာ အသ္မာဓိံ တေနုပသကံမိ၊ ဥပသကံမိတွာ အာယသ္မတာ အသ္မာဓိနာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ် သစ္စကော နိဂဏ္ဌပုတ္တော အာယသ္မန္တံ အသ္မာဓိံ ဧတဒဝေါစ “ကထံ ပန ဘော အသ္မာဓိံ သမဏော ဂေါတမော သာဝကော

ဝိနေတိ၊ ကထံဘာဂါ စ ပန သမဏဿ ဂေါတမဿ သာဝကေသု အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဘဂဝါ သာဝကေ ဝိနေတိ၊ ဧဝံဘာဂါ စ ပန ဘဂဝတော သာဝကေသု အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီ “ရူပံ၊ တိက္ခဝေ၊ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ သညာ အနိစ္စာ၊ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ရူပံ တိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ သညာ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဘဂဝါ သာဝကေ ဝိနေတိ၊ ဧဝံဘာဂါ စ ပန ဘဂဝတော သာဝကေသု အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီတိ။ ဒုဿုတံ ဝတ ဘော အဿဇိ အဿုမ္မာ၊ ယေ မယံ ဧဝံဝါဒိံ သမဏံ ဂေါတမံ အဿုမ္မာ၊ အပ္ပေ နာမ မယံ ကဒါစိ ကရဟစိ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ သမာဂစ္ဆေယျာမ၊ အပ္ပေ နာမ သိယာ ကောစိဒေဝ ကထာသလ္လာပေါ၊ အပ္ပေ နာမ တဿှာ ပါပကာ ဒိဋ္ဌိဂတာ ဝိဝေဓေယျာမာတိ။

Atha kho āyasmā assaji pubbaṅhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya vesālim piṇḍāya pāvisi. addasā kho saccako nigaṅṭhaputto vesāliyam jaṅghāvi hāram anucaṅkamamāno anuvicaramāno āyasmantaṃ assajim dūratova āgacchantam. disvāna yenāyasmā assaji tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āyasmatā assajinā saddhim sammodi. sammodaniyam katham saraṇiyam vītisāretvā ekamantaṃ atthāsi. ekamantaṃ t̥hito kho saccako nigaṅṭha putto āyasmantaṃ assajim etadavoca — “katham pana, bho assaji, samaṇo gotamo sāvake vineti, kathambhāgā ca pana samaṇassa gotamassa sāvakesu anusāsanī bahulā pavattatī”ti? “evam kho, aggivessana, bhagavā sāvake

vineti, evaṃbhāgā ca pana bhagavato sāvakesu anusāsanī bahulā pavattati — ‘rūpaṃ, bhikkhave, aniccaṃ, vedanā aniccā, saññā aniccā, saṅkhārā aniccā, viññāṇaṃ aniccaṃ. rūpaṃ, bhikkhave, anattā, vedanā anattā, saññā anattā, saṅkhārā anattā, viññāṇaṃ anattā. sabbe saṅkhārā aniccā, sabbe dhammā anattā’ ti. evaṃ kho, aggivessana, bhagavā sāvake vineti, evaṃbhāgā ca pana bhagavato sāvakesu anusāsanī bahulā pavattatī’ ti. “dussutaṃ vata, bho assaji, assumha ye mayaṃ evaṃvādiṃ samaṇaṃ gotamaṃ assumha. appeva nāma mayaṃ kadāci karahaci tena bhotā gotamena saddhiṃ samāgaccheyyāma, appeva nāma siyā kocideva kathāsallāpo, appeva nāma tasmā pāpakā ditṭhigatā viveceyyāmā’ ti.

ထိုအခါ အသျှင်အဿဇိသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကိုပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ၏သား သစ္စကသည် ဝေသာလီပြည်၌ အညောင်းပြေ လမ်းလျှောက် လှည့်လည်သော် အဝေးမှကြွလာသည့် အသျှင်အဿဇိကို မြင်လျှင် ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အဿဇိနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားပြောဆို၍ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ၌ ရပ်လျက် နိဂဏ္ဌတက္က တွန်း၏သား သစ္စကက “အို အဿဇိ ရဟန်းဂေါတမသည် တပည့်သာဝက တို့ကို အဘယ်သို့ ဆုံးမသနည်း၊ ရဟန်းဂေါတမမှာ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ အဘယ်သို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာ ဖြစ်သနည်း” ဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့ ဆုံးမ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲမရှိ၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် အမြဲမရှိ၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’သည် အမြဲမရှိ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် အမြဲမရှိ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’မဟုတ်၊ ခံစားခြင်းသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ မှတ်သားခြင်းသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ အလုံးစုံသော ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏ဟု (ဆို၏)။

အဿဇိ မတော်မလျော် ကြားရကုန်၏တကား၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဂေါတမ ဤသို့ ဟောပြောလေ့ရှိသည်ကို ကြားရပေ၏၊ ငါတို့သည် တစ်ချိန်ချိန်၌ ထိုအသျှင် ဂေါတမနှင့်အတူ တွေ့ဆုံရကောင်းတန်ရာ၏၊ တစ်စုံတစ်ရာသော စကားအပြန် အလှန် ပြောဆိုခြင်းသည် ဖြစ်ကောင်းတန်ရာ၏၊ ထိုယုတ်ညံ့သော အမြင်ဒိဋ္ဌိမှ ကင်းဆိတ်စေနိုင် ကောင်းတန်ရာ၏ဟု (ဆို၏)။

Then, when it was morning, the venerable Assaji dressed, and taking his bowl and outer robe, went into Vesālī for alms.² As Saccaka the Nigaṇṭha’s son was walking and wandering for exercise in Vesālī, he saw the venerable Assaji coming in the distance and went up to him and exchanged greetings with him. When this cour-

teous and amiable talk was finished, Saccaka the Nigaṇṭha's son stood at one side and said to him:

“Master Assaji, how does the recluse Gotama discipline his disciples? And how is the recluse Gotama's instruction usually presented to his disciples?”

“This is how the Blessed One disciplines his disciples, Aggivessana, and this is how the Blessed One's instruction is usually presented to his disciples: ‘Bhikkhus, material form is impermanent, feeling is impermanent, perception is impermanent, formations are impermanent, consciousness is impermanent. Bhikkhus, material form is not self, feeling is not self, perception is not self, formations are not self, consciousness is not self. All formations are impermanent; all things are not self.’³ That is how the Blessed One disciplines his disciples, and that is how the Blessed One's instruction is usually presented to his disciples.”

“If this is what the recluse Gotama asserts, we hear indeed what is disagreeable. Perhaps sometime or other we might meet Master Gotama and have some conversation with him. Perhaps we might detach him from that evil view.”

မင်းသားငါးရာ သစ္စကနောက်ပါ

၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ပဉ္စမတ္တာနိ လိစ္ဆဝိသတာနိ သန္ဓာဂါရေ သန္နိပတိတာနိ ဟောန္တိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ယေန တေ လိစ္ဆဝိ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ လိစ္ဆဝိ ဧတဒဝေါစ “အဘိက္ကမန္တု ဘောန္တော လိစ္ဆဝိ၊ အဘိက္ကမန္တု ဘောန္တော လိစ္ဆဝိ၊ အဇ္ဇ မေ သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ ဘဝိဿတိ။ သစေ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ပတိဋ္ဌိဿတိ၊ ယထာ စ မေ ဉာတညတရေန သာဝကေန အဿဇိနာ နာမ ဘိက္ခုနာ ပတိဋ္ဌိတံ။ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော ဒီဃလောမိကံ ဧဠကံ လောမေသု ဂဟေတွာ အာကဗေယျ ပရိကဗေယျ သမ္ပရိကဗေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ သမဏံ ဂေါတမံ ဝါဒေန ဝါဒံ အာကမိဿာမိ ပရိကမိဿာမိ သမ္ပရိကမိဿာမိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ သောဏ္ဍိကာကမ္မကာရော မဟန္တံ သောဏ္ဍိကာကိဠုနံ ဂမ္ဘီရေ ဥဒကရဟဒေ ပက္ခိပိတွာ ကဏ္ဏေ ဂဟေတွာ အာကဗေယျ ပရိကဗေယျ သမ္ပရိကဗေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ သမဏံ ဂေါတမံ ဝါဒေန ဝါဒံ အာကမိဿာမိ ပရိကမိဿာမိ သမ္ပရိကမိဿာမိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ သောဏ္ဍိကာဓုတ္တော ထာလံ ကဏ္ဏေ ဂဟေတွာ ဩဓုနေယျ နိဒ္ဒုနေယျ နိပွေဋေယျ၊ ဧဝမေဝါဟံ သမဏံ ဂေါတမံ ဝါဒေန ဝါဒံ ဩဓုနိဿာမိ နိဒ္ဒုနိဿာမိ နိပွေဋေဿာမိ။ သေယျထာပိ နာမ ကုဉ္ဇရော သဋ္ဌိဟာယနော ဂမ္ဘီရံ ပေါက္ခရဏိံ ဩဂါဟေတွာ သာဏဓောဝိကံ နာမ ကိဋ္ဌိတဇာတံ ကိဋ္ဌတိ၊ ဧဝမေဝါဟံ သမဏံ ဂေါတမံ သာဏဓောဝိကံ မညေ ကိဋ္ဌိတဇာတံ ကိဋ္ဌိဿာမိ။ အဘိက္ကမန္တု ဘောန္တော လိစ္ဆဝိ၊ အဘိက္ကမန္တု ဘောန္တော လိစ္ဆဝိ၊ အဇ္ဇ မေ သမဏေန ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ ဘဝိဿတိ”တိ။ တတြေကစ္စေ လိစ္ဆဝိ ဧဝမာဟံသု “ကိံ သမဏော ဂေါတမော သစ္စကဿ နိဂဏ္ဍပုတ္တဿ ဝါဒံ အာရောပေဿတိ၊ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော သမဏဿ ဂေါတမဿ ဝါဒံ အာရောပေဿတိ”တိ။ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝိ ဧဝမာဟံသု “ကိံ သော ဘဝမာနော

သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ယော ဘဂဝတော ဝါဒံ အာရောပေဿတိ၊ အထ ခေါ ဘဂဝါ သစ္စကဿ နိဂဏ္ဍပုတ္တဿ ဝါဒံ အာရောပေဿတိ”တိ။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ပဉ္စမတ္တေဟိ လိစ္ဆဝိသတေဟိ ပရိဝုတော ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနုပသင်္ကမိ။

2. Tena kho pana samayena pañcamattāni licchavi satāni santhāgāre sannipatitāni honti kenacideva karaṇī yena. atha kho saccako nigaṇṭhaputto yena te licchavī tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā te licchavī etadavoca — “abhikkamantu bhonto licchavī, abhikkamantu bhonto licchavī, ajja me samaṇena gotamena saddhiṃ kathāsallāpo bhavissati. sace me samaṇo gotamo tathā patitṭhissati yathā ca me ñātaññatarena sāvakena assajinā nāma bhikkhunā patitṭhitam, seyyathāpi nāma balavā puriso dīghalomikam eḷakam lomesu gahetvā ākaḍḍheyya parikaḍḍheyya samparikaḍḍheyya, evamevāham samaṇam gotamam vādena vadam ākaḍḍhissāmi parikaḍḍhissāmi samparikaḍḍhissāmi. seyyathāpi nāma balavā soṇḍikākammakāro mahantam soṇḍikākilañjam gambhīre udakarahade pakkhipitvā kaṇṇe gahetvā ākaḍḍheyya parikaḍḍheyya samparikaḍḍheyya, evamevāham samaṇam gotamam vādena vadam ākaḍḍhissāmi parikaḍḍhissāmi samparikaḍḍhissāmi. seyyathāpi nāma balavā soṇḍikādhutto vālam evamevāham samaṇam gotamam vādena vadam odhu nissāmi niddhunissāmi nipphoṭessāmi. seyyathāpi nāma kuñjaro satṭhihāyano gambhīram pokkharāṇim ogāhetvā

sāṇadhovikaṃ nāma kīḷitajātaṃ kīḷati, evamevāhaṃ samaṇaṃ gotamaṃ sāṇadhovikaṃ maññe kīḷitajātaṃ kīḷissāmi. abhikkamantu bhonto licchavī, abhikkamantu bhonto licchavī, ajja me samaṇena gotamena saddhiṃ kathāsallāpo bhavissatī’’ti. tatrekacce licchavī evamāhaṃsu — ‘‘kiṃ samaṇo gotamo saccakassa nigaṇṭhaputtassa vādaṃ āropessati, atha kho saccako nigaṇṭhaputto samaṇassa gotamassa vādaṃ āropessatī’’ti? ekacce licchavī evamāhaṃsu — ‘‘kiṃ so bhavamāno saccako nigaṇṭhaputto yo bhagavato vādaṃ āropessati, atha kho bhagavā saccakassa nigaṇṭhaputtassa vādaṃ āropessatī’’ti? atha kho saccako nigaṇṭhaputto pañca matthehi licchavisatehi parivuto yena mahāvanaṃ kūṭāgāra sālā tenupasaṅkamaṃ.

၂။ ထိုအခါ ငါးရာမျှလောက်ရှိကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ရာ လွတ်တော်၌ တစ်စုံတစ်ရာ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် စည်းဝေး ကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် လိစ္ဆဝီမင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်-

“လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကားအပြန်အလှန် ပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ရလတ္တံ့။ ထင်ရှားသော ထေရ်တို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်သော (ရဟန်းဂေါတမ၏) တပည့်သာဝက အဿဇိမည်သော ရဟန်းသည် ငါ့အား ဝန်ခံသကဲ့သို့ ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့အား ဝန်ခံခဲ့လျှင် အားရှိ သော ယောက်ျားသည် အမွေးရှည်ရှိသော သိုးကို အမွေးတို့၌ ဆွဲကိုင်၍ ငင်ရာ တွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူ

ပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်းတွန်းရအံ့၊ သေတင်းကုတ်ရှိ အားရှိသော အလုပ်သမားသည် သေတင်းကုတ်၌ ခင်းထားသော ကြီးလှစွာသော ဖျာကို နက်စွာသော ရေအိုင်၌ ပစ်ချ၍ အနားစွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ ငင်ရာ တွန်းရာ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်းတွန်းရာ သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) ငင်ရအံ့၊ တွန်းရအံ့၊ ငင်လည်းငင် တွန်းလည်း တွန်းရအံ့၊ အားရှိသော သေသောက်ကြူးသည် သေသောက်ခွက်ကို အနား စွန်း၌ ကိုင်ဆွဲ၍ မှောက်ခါရာ လှန်ခါရာ အကြိမ်ကြိမ် လှုပ်ခါရာသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်ကို (တင်ဆို၍) မှောက်ခါရအံ့၊ လှန်ခါရအံ့၊ အကြိမ်ကြိမ် လှုပ်ခါရအံ့။ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ရှိမှ အားယုတ်သော ဆင်ပြောင်သည် နက်စွာသော ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ လျော်မျှင်ဆေး (ကြော) သည်နှင့် အလားတူသော ကစားခြင်းမျိုးကို ကစားသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင်လျှင် ငါသည် ရဟန်းဂေါတမ ကို လျော်မျှင်ဆေး (ကြော) သည်နှင့် အလားတူသော ကစားခြင်းမျိုးကို ကစားရအံ့။ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ထွက်ကြကုန် လော့၊ ယနေ့ ငါ့မှာ ရဟန်းဂေါတမနှင့်အတူ စကားအပြန်အလှန် ပြောဆို ခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ပြောဆို၏။

ထိုသို့ ဆိုရာ၌ အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့က “ရဟန်းဂေါတမသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကအား အဘယ်မှာ အပြစ်ကို တင်နိုင် လတ္တံ့နည်း၊ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကသာ ရဟန်းဂေါတမအား အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့ကလည်း “နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဘယ်လိုလူစားဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား အား အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကသာ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း ၏သား သစ္စကအား အပြစ်ကို တင်နိုင်လတ္တံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ငါးရာမျှလောက်ရှိသော လိစ္ဆဝီမင်း

တို့ဖြင့် ခြံရံလျက် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းဆီ
သို့ ချဉ်းကပ်၏။

2. Now at that time five hundred Licchavis had met together in an assembly hall for some business or other. Then Saccaka the Nigaṇṭha's son went to them and said: "Come forth, good Licchavis, come forth! Today there will be some conversation between me and the recluse Gotama. If the recluse Gotama maintains before me what was maintained before me by one of his famous disciples, the bhikkhu named Assaji, then just as a strong man might seize a long-haired ram by the hair and drag him to and drag him fro and drag him round about, so in debate I will drag the recluse Gotama to and drag him fro and drag him round about. Just as a strong brewer's workman might throw a big brewer's sieve into a deep water tank, and taking it by the corners, drag it to and drag it fro and drag it round about, so in debate I will drag the recluse Gotama to and drag him fro and drag him round about. Just as a strong brewer's mixer might take a strainer by the corners and shake it down and shake it up and thump it about, so in debate I will shake the recluse Gotama down and shake him up and thump him about. And just as a sixty-year-old elephant might plunge into a deep pond and enjoy playing the game of hemp-

washing, so I shall enjoy playing the game of hemp-washing with the recluse Gotama.⁴ Come forth, good Licchavis, come forth! Today there will be some conversation between me and the recluse Gotama.”

Thereupon some Licchavis said: “How can the recluse Gotama refute Saccaka the Nigaṇṭha’s son’s assertions? On the contrary, Saccaka the Nigaṇṭha’s son will refute the recluse Gotama’s assertions.” And some Licchavis said: “Who is Saccaka the Nigaṇṭha’s son that he could refute the Blessed One’s assertions? On the contrary, the Blessed One will refute Saccaka the Nigaṇṭha’s son’s assertions.” Then Saccaka the Nigaṇṭha’s son went with five hundred Licchavis to the Hall with the Peaked Roof in the Great Wood.

မြတ်ဗုဒ္ဓထံ ချဉ်းကပ်ဟန်

၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု။ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂမန္တိ။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ယေန တေ ဘိက္ခု။ တေနုပသင်္ဂမိ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ တေ ဘိက္ခု။ ဧတဒဝေါစ “ကဟံ နု ခေါ ဘော ဧတရဟိ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဝိဟရတိ၊ ဒဿနကာမာ ဟိ မယံ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမ”န္တိ။ ဧသ အဂ္ဂိဝေဿန ဘဂဝါ မဟာဝနံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အညတရသ္မိ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိန္ဓောတိ။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော မဟတိယာ လိစ္ဆဝိပရိသာယ သဒ္ဓိံ မဟာဝနံ

အရှောဂါဟေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံ။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ တေပိ ခေါ လိစ္ဆဝီ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံ။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ အပ္ပေကဇ္ဇေ ယေန ဘဂဝါ တေနုပလိ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ အပ္ပေကဇ္ဇေ ဘဂဝတော သန္တိကေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ အပ္ပေကဇ္ဇေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။

3. Tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū abbhokāse caṅkamanti. atha kho saccako nigaṇṭhaputto yena te bhikkhū tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā te bhikkhū etadavoca — “kahaṃ nu kho, bho, etarahi so bhavaṃ gotamo viharati? dassanakāmā hi mayaṃ taṃ bhavantaṃ gotama”’nti. “esa, aggivessana, bhagavā mahāvanaṃ ajjhogāhetvā aññatarasmim rukkhamūle divāvihāraṃ nisinno”’ti. atha kho saccako nigaṇṭhaputto mahatiyā licchaviparisāya saddhim mahāvanaṃ ajjhogāhetvā yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā bhagavatā saddhim sammodi. sammodanīyaṃ kathaṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. tepi kho licchavī appekacce bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu, appekacce bhagavatā saddhim sammodimṃsu, sammodanīyaṃ kathaṃ sāraṇīyaṃ vītisāretvā ekamantaṃ nisīdimṃsu. appekacce yena bhagavā tenañjalim paṇāmetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu, appekacce bhagavato santike nāmagottaṃ

sāvetvā ekamantaṃ nisīdimṃsu, appekacce tuṇhībhūtā ekamantaṃ nisīdimṃsu.

၃။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် လွင်တီးခေါင်၌ စကြိုသွားကုန်၏။ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ထိုရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “အသျှင်တို့ ယခုအခါ ထိုအသျှင် ဂေါတမသည် အဘယ်၌ နေသနည်း၊ ငါတို့သည် ထိုအသျှင် ဂေါတမကို တွေ့မြင်လိုကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းတို့အား ပြောဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မဟာဝုန်တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်ရန် ထိုင်နေတော်မူ၏ ဟု (ပြောဆိုကုန်၏)။

ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် များစွာသော လိစ္ဆဝီမင်းပရိသတ်နှင့် အတူ မဟာဝုန်တောကြီးသို့ သက်ဝင်၍ မြတ်စွာ ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံး စေ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့ သည်လည်း အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေ စွာရှိခိုး၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာ ဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စကားပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက် ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေ၍ သင့်တင့်လျောက် ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားထံသို့ လက်အုပ်ကို ညွတ်စေ၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ အမည်အနွယ်ကို ကြား၍ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သူတို့က ဆိတ်ဆိတ် (ဖြစ်၍) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

3. Now on that occasion a number of bhikkhus were walking up and down in the open. Then Saccaka the

Nigaṇṭha's son went up to them and asked: "Where is Master Gotama staying now, sirs? We want to see Master Gotama."

"The Blessed One has entered the Great Wood, Aggivessana, and is sitting at the root of a tree for the day's abiding."

Then Saccaka the Nigaṇṭha's son, together with a large following of Licchavis, entered the Great Wood and went to the Blessed One. He exchanged greetings with the Blessed One, and after this courteous and amiable talk was finished, sat down at one side. Some of the Licchavis paid homage to the Blessed One and sat down at one side; some exchanged greetings with him, and when this courteous and amiable talk was finished, sat down at one side; some extended their hands in reverential salutation towards the Blessed One and sat down at one side; some pronounced their name and clan in the Blessed One's presence and sat down at one side; some kept silent and sat down at one side.

ဝါဒဗျင်းပြိုင် ဘယ်သူနိုင်

၄။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဌပုတ္တော ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစ "ပုစ္ဆေယျဟံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ ကိပ္ပိဒေဝ ဒေသံ၊ သစေ မေ

ဘဝံ ဂေါတမော ဩကာသံ ကရောတိ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏာယာ”တိ။
 ပုစ္ဆ အဂ္ဂိဝေဿန ယဒါကင်္ခိသီတိ။ ကထံ ပန ဘဝံ ဂေါတမော သာဝကော
 ဝိနေတိ၊ ကထံဘာဂါ စ ပန ဘောတော ဂေါတမဿ သာဝကောသု
 အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အဟံ အဂ္ဂိဝေဿန သာဝကော
 ဝိနေမိ၊ ဧဝံဘာဂါ စ ပန မေ သာဝကောသု အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီ
 “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ၊ ဝေဒနာ အနိစ္စာ၊ သညာ အနိစ္စာ၊ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊
 ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ သညာ အနတ္တာ၊
 သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ၊ သဗ္ဗေ
 ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အဟံ အဂ္ဂိဝေဿန သာဝကော ဝိနေမိ၊ ဧဝံဘာဂါ
 စ ပန မေ သာဝကောသု အနုသာသနီ ဗဟုလာ ပဝတ္တတီတိ။ ဥပမာ မံ
 ဘော ဂေါတမ ပဋိဘာတီတိ။ “ပဋိဘာတု တံ အဂ္ဂိဝေဿနာ”တိ ဘဂဝါ
 အဝေါစ။

4. Ekamantaṃ nisinno kho saccako nigaṇṭhaputto
 bhagavantam etadavoca — “puccheyyāham bhavantam
 gotamam kiñcideva desam, sace me bhavam gotamo
 okāsam karoti pañhassa veyyākaraṇāyā”ti. “puccha,
 aggivessana yadākaṅkhasī”ti. “katham pana bhavam
 gotamo sāvake vineti, katham bhāgā ca pana bho
 gotamassa sāvakesu anusāsanī bahulā pavattatī”ti? “evam
 kho aham, aggivessana, sāvake vinemi, evambhāgā ca pana
 me sāvakesu anusāsanī bahulā pavattati — ‘rūpam,
 bhikkhave, aniccaṃ, vedanā aniccā, saññā aniccā, saṅkhārā
 aniccā, viññāṇam aniccaṃ. rūpam, bhikkhave, anattā,
 vedanā anattā, saññā anattā, saṅkhārā anattā, viññāṇam
 anattā. sabbe saṅkhārā aniccā, sabbe dhammā anattā’ti.

evaṃ kho ahaṃ, aggivessana, sāvake vinemi, evaṃbhāgā ca pana me sāvakesu anusāsanī bahulā pavattatī”’ti. “upamā maṃ, bho gotama, paṭibhātī”’ti. “paṭibhātu taṃ, aggivessanā”’ti bhagavā avoca.

၄။ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် “အကယ်၍ အသျှင်ဂေါတမက အကျွန်ုပ်အား ပြဿနာကို မေးမြန်းခြင်းငှါ အခွင့်ပြုငြားအံ့၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို တစ်စုံတစ်ရာသော အကြောင်းကို မေးလိုပါ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။

အဂ္ဂိဝေဿန မေးလိုလျှင် မေးလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် တပည့်သာဝကတို့ကို အဘယ်သို့ ဆုံးမသနည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ အဘယ်သို့သော အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်သနည်းဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဤသို့လျှင် ဆုံးမ၏။ ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့ အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်းရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏။ “ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အမြဲမရှိ၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် အမြဲမရှိ၊ မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’သည် အမြဲမရှိ၊ ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် အမြဲမရှိ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ခံစားခြင်းသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ မှတ်သားခြင်းသည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ အလုံး စုံသော ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် အမြဲမရှိကုန်၊ အလုံးစုံသောတရားတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်” ဟု ဤသို့လျှင် ငါသည် တပည့်သာဝကတို့ကို ဆုံးမ၏။ ငါ့မှာ တပည့်သာဝကတို့အပေါ်၌ ဤသို့ အစိတ်အပိုင်း

ရှိသော ညွှန်ကြားချက်သည် များစွာဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်မှာ ဥပမာ (တစ်ခု) ထင်မြင်လာပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

“အဂ္ဂိဝေဿန ထို့ပမာကို ထင်ရှားပါစေ” ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်ကြားတော်မူ၏။

4. When Saccaka the Nigaṇṭha's son had sat down, he said to the Blessed One: “I would like to question Master Gotama on a certain point, if Master Gotama would grant me the favour of an answer to the question.”

“Ask what you like, Aggivessana.”

“How does Master Gotama discipline his disciples? And how is Master Gotama's instruction usually presented to his disciples?”

“This is how I discipline my disciples, Aggivessana, and this is how my instruction is usually presented to my disciples: ‘Bhikkhus, material form is impermanent, feeling is impermanent, perception is impermanent, formations are impermanent, consciousness is impermanent. Bhikkhus, material form is not self, feeling is not self, perception is not self, formations are not self, consciousness is not self. All formations are impermanent; all things are not self.’ That is the way I discipline my disciples,

and that is how my instruction is usually presented to my disciples.”

“A simile occurs to me, Master Gotama.”

“Explain how it occurs to you, Aggivessana,” the Blessed One said.

အတ္တဝါဒ သစ္စက

သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ ယေ ကေစိမေ ဝိဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ။ ဧဝမေတေ ဝိဇဂါမဘူတဂါမာ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ။ သေယျထာပိ ဝါ ပန ဘော ဂေါတမ ယေ ကေစိမေ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရိယန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိယံ ပတိဋ္ဌာယ။ ဧဝမေတေ ဗလကရဏီယာ ကမ္မန္တာ ကရိယန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘော ဂေါတမ ရူပတ္တာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ရူပေ ပတိဋ္ဌာယ ပုညံ ဝါ အပုညံ ဝါ ပသဝတိ၊ ဝေဒနတ္တာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဝေဒနာယံ ပတိဋ္ဌာယ ပုညံ ဝါ အပုညံ ဝါ ပသဝတိ၊ သညတ္တာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော သညာယံ ပတိဋ္ဌာယ ပုညံ ဝါ အပုညံ ဝါ ပသဝတိ၊ သင်္ခါရတ္တာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော သင်္ခါရေသု ပတိဋ္ဌာယ ပုညံ ဝါ အပုညံ ဝါ ပသဝတိ၊ ဝိညာဏတ္တာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ဝိညာဏေ ပတိဋ္ဌာယ ပုညံ ဝါ အပုညံ ဝါ ပသဝတိ။

“Seyyathāpi, bho gotama, ye kecime bījagāma bhūtagāmā vuddhim virūḥim vepullam āpajjanti, sabbe te pathavim nissāya pathaviyam patitṭhāya. evamete bījagāmabhūtagāmā vuddhim virūḥim vepullam āpajjanti.

seyyathāpi vā pana, bho gotama, ye kecime balakaraṇīyā kammantā kariyanti, sabbe te pathaviṃ nissāya pathaviyaṃ patitṭhāya. evamete balakaraṇīyā kammantā kariyanti. evameva kho, bho gotama, rūpattāyaṃ purisapuggalo rūpe patitṭhāya puññaṃ vā apuññaṃ vā pasavati, vedanattāyaṃ purisapuggalo vedanāyaṃ patitṭhāya puññaṃ vā apuññaṃ vā pasavati, saññattāyaṃ purisapuggalo saññāyaṃ patitṭhāya puññaṃ vā apuññaṃ vā pasavati, saṅkhārattāyaṃ purisapuggalo saṅkhāresu patitṭhāya puññaṃ vā apuññaṃ vā pasavati, viññāṇattāyaṃ purisapuggalo viññāṇe patitṭhāya puññaṃ vā apuññaṃ vā pasavatī”’ti.

အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား အလုံးစုံသော ဤမျိုးစေ့အားလုံး နှင့် အပင်အားလုံးတို့သည် မြေကိုမှီ၍ မြေ၌တည်ကာ ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် ဤမျိုးစေ့အားလုံး နှင့် အပင်အားလုံးတို့သည် ကြီးပွားခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာတစ်နည်း သော်ကား ဤအားအစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စ အားလုံးတို့ကို မြေကိုမှီ၍ မြေ၌တည်ကာ ပြုရကုန်၏။ ဤသို့ ဤအားအစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုရကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း အရှင်ဂေါတမ ဤအတူပင် (လျှင်) ရုပ်ကို ကိုယ် ‘အတ္တ’ ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏။ ခံစားခြင်းကို ကိုယ် ‘အတ္တ’ ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် ခံစားခြင်း ၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏။ မှတ်သားခြင်းကို ကိုယ် ‘အတ္တ’ ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် မှတ်သားခြင်း၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို ကိုယ် ‘အတ္တ’

ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြုပြင်စီရင်မှုတို့၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏။ အထူးသိမှု ဝိညာဏ်ကို ကိုယ်‘အတ္တ’ ဟု ယူဆသော ဤသတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးသိမှု ဝိညာဏ်၌တည်၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ကို ဖြစ်ပွားစေ၏ဟု (ဆို၏)။

“Just as when seeds and plants, whatever their kind, reach growth, increase, and maturation, all do so in dependence upon the earth, based upon the earth; and just as when strenuous works, whatever their kind, are done, all are done in dependence upon the earth, based upon the earth - so too, Master Gotama, a person has material form as self, and based upon material form he produces merit or demerit. A person has feeling as self, and based upon feeling he produces merit or demerit. A person has perception as self, and based upon perception he produces merit or demerit. A person has formations as self, and based upon formations he produces merit or demerit. A person has consciousness as self, and based upon consciousness he produces merit or demerit.”

နနု တွံ အဂ္ဂိဝေဿန ဧဝံ ဝဒေသိ - ‘ရူပံ မေ အတ္တာ၊ ဝေဒနာ မေ အတ္တာ၊ သညာ မေ အတ္တာ၊ သင်္ခါရာ မေ အတ္တာ၊ ဝိညာဏံ မေ အတ္တာ’တိ။ အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံ ဝဒါမိ “ရူပံ မေ အတ္တာ၊ ဝေဒနာ မေ အတ္တာ၊ သညာ မေ အတ္တာ၊ သင်္ခါရာ မေ အတ္တာ၊ ဝိညာဏံ မေ အတ္တာ”တိ။ အယဉ္ဇ မဟတီ ဇနတာတိ။

ကိံ ဟိ တေ အဂ္ဂိဝေဿန မဟတီ ဇနတာ ကရိဿတိ၊ ဣဃံ တွံ

အဂ္ဂိဝေဿန သကညေဝ ဝါဒံ နိဗ္ဗေဒ္ဓေဟီတိ။ အဟံ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဧဝံ ဝဒါမိ “ရူပံ မေ အတ္တာ၊ ဝေဒနာ မေ အတ္တာ၊ သညာ မေ အတ္တာ၊ သင်္ခါရာ မေ အတ္တာ၊ ဝိညာဏံ မေ အတ္တာ”တိ။

“Nanu tvam, aggivessana, evam vadesi — ‘rūpaṃ me attā, vedanā me attā, saññā me attā, saṅkhārā me attā, viññāṇaṃ me attā’”ti? “ahaṃ hi, bho gotama evam vadāmi — ‘rūpaṃ me attā, vedanā me attā, saññā me attā, saṅkhārā me attā, viññāṇaṃ me attā’ti, ayañca mahatī janatā’”ti.

“Kiṃ hi te, aggivessana, mahatī janatā karissati? iṅgha tvam, aggivessana, sakaññeva vādaṃ nibbettehī”ti. “ahaṃ hi, bho gotama, evam vadāmi — ‘rūpaṃ me attā, vedanā me attā, saññā me attā, saṅkhārā me attā, viññāṇaṃ me attā’”ti.

အဂ္ဂိဝေဿန ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်းဟု သင် ဤသို့ ဆိုလေသလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှု တို့သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဤသို့ ဆိုပါ၏။ ဤများစွာသော လူအပေါင်းကလည်း ဤသို့ပင် ဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန များစွာသော သင်၏ လူ့အပေါင်းသည် အဘယ်သို့ ပြုလတ္တံ့နည်း၊ အဂ္ဂိဝေဿန မိမိဝါဒကိုသာလျှင် သင် ဖြေရှင်းလော့ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ ပြုပြင်စီရင်မှု တို့သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု အကျွန်ုပ်လည်း ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

“Aggivessana, are you not asserting thus: ‘Material form is my self, feeling is my self, perception is my self, formations are my self, consciousness is my self’?”

“I assert thus, Master Gotama: ‘Material form is my self, feeling is my self, perception is my self, formations are my self, consciousness is my self.’ And so does this great multitude.”⁵

“What has this great multitude to do with you, Aggivessana? Please confine yourself to your own assertion alone.”

“Then, Master Gotama, I assert thus: ‘Material form is my self, feeling is my self, perception is my self, formations are my self, consciousness is my self.’ ”

မေးပြီးရှင်းပြ အနတ္တ

၅။ တေန ဟိ အဂ္ဂိဝေဿန တညေဝေတ္ထ ပဋိပုဋ္ဌိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ တထာ တံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန ဝတ္ထေယျ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ သကသ္မိံ ဝိဇိတေ ဝသော ယာတေတာယံ ဝါ ယာတေတုံ ဇာပေတာယံ ဝါ ဇာပေတုံ ပဗ္ဗာဇေတာယံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေတုံ၊ သေယျထာပိ ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ၊ သေယျထာပိ ဝါ ပန ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿာတိ။ ဝတ္ထေယျ ဘော ဂေါတမ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ သကသ္မိံ ဝိဇိတေ ဝသော ယာတေတာယံ ဝါ ယာတေတုံ ဇာပေတာယံ ဝါ ဇာပေတုံ ပဗ္ဗာဇေတာယံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေတုံ၊ သေယျထာပိ ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ၊ သေယျထာပိ ဝါ ပန ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ။ ဣမေသံ ပိ ဟိ ဘော ဂေါတမ သံဃာနံ ဂဏာနံ၊ သေယျထိဒံ၊ ဝဇီနံ မလ္လာနံ ဝတ္တတိ သကသ္မိံ ဝိဇိတေ ဝသော ယာတေတာယံ ဝါ ယာတေတုံ ဇာပေတာယံ ဝါ ဇာပေတုံ ပဗ္ဗာဇေတာယံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေတုံ၊ ကိ ပန ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ၊ သေယျထာပိ ရညော ပသေနဒိဿ ကောသလဿ၊ သေယျထာပိ ဝါ ပန ရညော မာဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ၊ ဝတ္ထေယျ ဘော ဂေါတမ ဝတ္တိတုံ စ မရဟတီတိ။

5. “Tena hi, aggivessana, taññevettha paṭipucchis sāmi, yathā te khameyya tathā naṃ byākareyyāsi. taṃ kiṃ maññasi aggivessana, vatteyya rañño khattiyassa muddhāvasittassa sakasmim̐ vijite vaso — ghātetāyaṃ vā ghātetuṃ, jāpetāyaṃ vā jāpetuṃ, pabbājetāyaṃ vā pabbājetuṃ, seyyathāpi rañño pasenadissa kosalassa, seyyathāpi vā pana rañño māgadhassa ajātasattussa

vedehiputtassā’’ti? ‘‘vatteyya, bho gotama, rañño khattiyassa muddhāvasittassa sakasmim vijite vaso — ghātetāyaṃ vā ghātetum, jāpetāyaṃ vā jāpetum, pabbājetāyaṃ vā pabbājetum, seyyathāpi rañño pasenadissa kosalassa, seyyathāpi vā pana rañño māgadhassa ajāta sattussa vedehiputtassa. imesampi hi, bho gotama, saṅghānaṃ gaṇānaṃ — seyyathidaṃ, vajjīnaṃ mallānaṃ — vattati sakasmim vijite vaso — ghātetāyaṃ vā ghātetum, jāpetāyaṃ vā jāpetum, pabbājetāyaṃ vā pabbājetum. kiṃ pana rañño khattiyassa muddhāvasittassa, seyyathāpi rañño pasenadissa kosalassa, seyyathāpi vā pana rañño māgadhassa ajātasattussa vedehiputtassa? vatteyya, bho gotama, vattitum ca marahatī’’ti.

၅။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးဦးအံ့။ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထိုအမေးကို ဖြေကြားရာ၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း။ ပသေနဒိကောသလမင်းကဲ့သို့၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကိုအစိုးရသော ဝေဒေဟီ(မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းပြီး သော ရေမြေ့ရှင်မင်းအား မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲထိုက် သူကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲစေရန်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေထိုက်သူကို ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေရန်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန် လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ပသေနဒိကောသလမင်းကဲ့သို့၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကိုအစိုး ရသော ဝေဒေဟီ(မိဖုရား)၏သား အဇာတသတ်မင်း ကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းပြီးသော ရေမြေ့ရှင်မင်းအား မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ်

ညည်းဆဲထိုက်သူကို သတ်ဖြတ်ညည်းဆဲစေရန်လည်းကောင်း ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေ ထိုက်သူကို ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေရန်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန်လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ရာပါ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မှန်ပါ၏။ ဤအစည်းအရုံး အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ဝဇ္ဇီတိုင်းအစိုးရ မလ္လာတိုင်းအစိုးရတို့အားသော်မှ မိမိနိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ် ညည်းဆဲထိုက်သူကို သတ်ဖြတ်ညည်းဆဲစေရန်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာ ဆုံးရှုံးစေထိုက်သူကို ဥစ္စာဆုံးရှုံးစေရန်လည်းကောင်း၊ နှင်ထုတ်ထိုက်သူကို နှင်ထုတ်စေရန်လည်းကောင်း အာဏာသည် ဖြစ်နိုင်ပါသေး၏။ ပသေနဒိ ကောသလမင်း၊ သို့မဟုတ် မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဝေဒေဟီ (မိဖုရား) ၏သား အဇာတသတ်မင်းကဲ့သို့သော အဘိသိတ်သွန်းပြီးသော ရေမြေရှင် မင်းအားမူကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း၊ အာဏာ ဖြစ်နိုင်ရာပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ အာဏာဖြစ်ရန်လည်း ထိုက်ပါ၏ဟု (ဆို၏)။

5. “In that case, Aggivessana, I shall ask you a question in return. Answer it as you choose. What do you think, Aggivessana? Would a head-anointed noble king - for example, King Pasenadi of Kosala or King Ajātasattu Vedehiputta of Magadha - exercise the power in his own realm to execute those who should be executed, to fine those who should be fined, and to banish those who should be banished?”

“Master Gotama, a head-anointed noble king - for example, King Pasenadi of Kosala or King Ajātasattu Vedehiputta of Magadha - would exercise the power in his own realm to execute those who should be

executed, to fine those who should be fined, and to banish those who should be banished. For even these [oligarchic] communities and societies such as the Vajjians and the Mallians exercise the power in their own realm to execute those who should be executed, to fine those who should be fined, and to banish those who should be banished; so all the more so should a head-anointed noble king such as King Pasenadi of Kosala or King Ajātasattu Vedehiputta of Magadha. He would exercise it, Master Gotama, and he would be worthy to exercise it.”

ဆုပ်လျှင်လည်းစူး ဓားလျှင်လည်းရှူး

တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ “ရူပံ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္တတိ တေ တသ္မိံ ရူပေ ဝသော “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော တုဏှိ အဟောသိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ သစ္စကံ နိဂဏ္ဍပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ၊ တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ “ရူပံ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္တတိ တေ တသ္မိံ ရူပေ ဝသော “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော တုဏှိ အဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သစ္စကံ နိဂဏ္ဍပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “ဗျာကရောဟိ ဒါနိ၊ အဂ္ဂိဝေဿန န ဒါနိ တေ တုဏှိဘာဝဿ ကာလော၊ ယော ကောစိ၊ အဂ္ဂိဝေဿန တထာဂတေန ယာဝတတိယံ သဟဓမ္မိကံ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော န ဗျာကရောဟိ၊ ဧတ္ထေဝဿ သတ္တဓာ မုဒ္ဒါ ဖလတိ”တိ။

“Tam kim maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘rūpaṃ me attā’ti, vattati te tasmim rūpe vaso — evaṃ me rūpaṃ hotu, evaṃ me rūpaṃ mā ahoṣī’’ti? evaṃ vutte, saccako nigaṇṭhaputto tuṇhī ahoṣi. dutiyampi kho bhagavā saccakaṃ nigaṇṭhaputtaṃ etadavoca — ‘tam kim maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘rūpaṃ me attā’ti, vattati te tasmim rūpe vaso — evaṃ me rūpaṃ hotu, evaṃ me rūpaṃ mā ahoṣī’’ti? dutiyampi kho saccako nigaṇṭhaputto tuṇhī ahoṣi. atha kho bhagavā saccakaṃ nigaṇṭhaputtaṃ etadavoca — ‘byākarohi dāni, aggivessana, na dāni te tuṇhībhāvassa kālo. yo koci, aggivessana tathāgatena yāvatatiyaṃ sahadhammikaṃ pañ haṃ puṭṭho na byākaroti, ethevassa sattadhā muddhā phalatī’’ti.

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။

ဤသို့ မေးတော်မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကို အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင် ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာ

ထားနိုင်သလော” ဟု မေးတော်မူ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကကို “အဂ္ဂိဝေဿန ယခု ဖြေကြားလော့၊ သင် ယခု ဆိတ်ဆိတ်နေရန် အခါ မဟုတ်တော့ပေ၊ အဂ္ဂိဝေဿန သုံးကြိမ်တိုင်အောင် အကြောင်းအား လျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူသည် မဖြေကြားငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် ဤနေရာ၌ပင်လျှင် ခုနစ်စိတ် ကွဲရာ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Material form is my self,’ do you exercise any such power over that material form as to say: ‘Let my form be thus; let my form not be thus?’”⁶ When this was said, Saccaka the Nigaṇṭha’s son was silent.

A second time the Blessed One asked the same question, and a second time Saccaka the Nigaṇṭha’s son was silent. Then the Blessed One said to him: “Aggivessana, answer now. Now is not the time to be silent. If anyone, when asked a reasonable question up to the third time by the Tathāgata, still does not answer, his head splits into seven pieces there and then.”

တေန ခေါ ပန သမယေန ဝဇိရပါဏိ ယက္ခော အာယသံ ဝဇိရံ အာဒါယ အာဒိတ္တံ သမ္ပုဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ သစ္စကဿ နိဂဏ္ဌပုတ္တဿ ဥပရိဝေဟာသံ ဌိတော ဟောတိ “သစာယံ သစ္စကော နိဂဏ္ဌပုတ္တော ဘဂဝတာ ယာဝတတိယံ သဟဓမ္မိကံ ပဉ္စ ပုဋ္ဌော န ဗျာကရိဿတိ၊

ဧတ္ထေဝဿ သတ္တဓာ မုဒ္ဓံ ဖာလေဿာမီ”တိ။ တံ ခေါ ပန ဝဇိရပါဏိံ ယက္ခံ ဘဂဝါ စေ ပဿတိ၊ သစ္စကော စ နိဂဏ္ဍပုတ္တော။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဘီတော သံဝိဂ္ဂေါ လောမဟဋ္ဌဇာတော ဘဂဝန္တံယေဝ တာဏံ ဂဝေသီ ဘဂဝန္တံယေဝ လေဏံ ဂဝေသီ ဘဂဝန္တံယေဝ သရဏံ ဂဝေသီ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ပုစ္ဆတု မံ ဘဝံ ဂေါတမော၊ ဗျာကရိဿာမီ”တိ။

Tena kho pana samayena vajirapāṇi yakkho āyaṣaṃ vajiraṃ ādāya ādittaṃ sampajjalitaṃ sajotibhūtaṃ saccakassa nigaṇṭhaputtassa uparivehāsaṃ ṭhito hoti — ‘sacāyaṃ saccako nigaṇṭhaputto bhagavatā yāvatatiyaṃ sahadhammikaṃ pañhaṃ puṭṭho na byākarissati ethevassa sattadhā muddhaṃ phālessāmī’ti. taṃ kho pana vajirapāṇiṃ yakkhaṃ bhagavā ceva passati saccako ca nigaṇṭhaputto. atha kho saccako nigaṇṭhaputto bhīto saṃviggo lomahaṭṭhajāto bhagavantamīyeva tāṇaṃ gavesī bhagavantamīyeva leṇaṃ gavesī bhagavantamīyeva saraṇaṃ gavesī bhagavantaṃ etadavoca — “pucchatu maṃ bhavaṃ gotamo, byākarissāmī’ti.

ထိုစဉ် အခါ၌ သိကြားမင်းသည် ဘီလူးအသွင်ဖြင့် ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော မီးလျှံရှိသော သံဝရဇိန်လက်နက်ကို စွဲကိုင်ပြီးလျှင် “ဤနိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အကြောင်း အားလျော်ကန်သော ပြဿနာကို မြတ်စွာဘုရားက မေးပါလျက် မဖြေခဲ့ ပါလျှင် ယင်းနေရာ၌ပင် ထို(သစ္စက)၏ ဦးခေါင်းကို ခုနစ်စိတ် ခွဲအံ့” ဟု ကြံရွယ်၍ နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စက၏အထက် ကောင်းကင်၌ ရပ်လျက်နေ၏။ ထိုဘီလူးအသွင်ရှိသည့် ဝဇိရဇိန်လက်စွဲသော သိကြားမင်း

ကို မြတ်စွာဘုရားနှင့် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကတို့သာ မြင်ကြရ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ကြက်သီးမွေးညင်း ထသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် မှီခိုရာ ပုန်းအောင်းရာ ကိုးကွယ်ရာဟု ရှာမှီးလျက် “အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို မေးပါဦးလော့၊ ဖြေပါအံ့” ဟု လျှောက်ထား၏။

Now on that occasion a thunderbolt-wielding spirit holding an iron thunderbolt that burned, blazed, and glowed, appeared in the air above Saccaka the Nigaṇṭha's son, thinking: “If this Saccaka the Nigaṇṭha's son, when asked a reasonable question up to the third time by the Blessed One, still does not answer, I shall split his head into seven pieces here and now.”⁷ The Blessed One saw the thunderbolt-wielding spirit and so did Saccaka the Nigaṇṭha's son. Then Saccaka the Nigaṇṭha's son was frightened, alarmed, and terrified. Seeking his shelter, asylum, and refuge in the Blessed One, he said: “Ask me, Master Gotama, I will answer.”

ဇောဝါဒ အနုတ္တ

၆။ “တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ “ရူပံ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္တတိ တေ တသ္မိံ ရူပေ ဝသော “ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသိ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

6. “*Taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘rūpaṃ me attā’ti, vattati te tasmim rūpe vaso — evaṃ me rūpaṃ hotu, evaṃ me rūpaṃ mā ahoṣī’ti? ‘no hidaṃ, bho gotama’.*”

၆။ အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ရုပ်ကို “ရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ ဆို၏။ ထိုရုပ်၌ “ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

6. “What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Material form is my self,’ do you exercise any such power over that material form as to say: ‘Let my form be thus; let my form not be thus?’” - “No, Master Gotama.”

မနသိ ကရောဟိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ မနသိ ကရိတွာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဗျာကရောဟိ၊ န ခေါ တေ သန္နိယတိ ပုရိမေန ဝါ ပစ္စိမံ ပစ္စိမေန ဝါ ပုရိမံ။ တံ ကိ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တွံ ဧဝံ ဝဒေသိ “ဝေဒနာ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္ထတိ တေ တိဿံ ဝေဒနာယံ ဝသော “ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသိ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“*Manasi karohi, aggivessana; manasi karitvā kho, aggivessana, byākarohi. na kho te sandhiyati purimena vā pacchimaṃ pacchimena vā purimaṃ. taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘vedanā me attā’ti,*

vattati te tissaṃ vedanāyaṃ vaso — evaṃ me vedanā hotu, evaṃ me vedanā mā ahoṣī”ti? “no hi daṃ, bho gotama”.

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားသည်လည်းကောင်း၊ နောက်စကားနှင့် ရှေ့စကားသည်လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။ အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ကို “ခံစားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၌ ငါ၏ ခံစားခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ ခံစားခြင်းသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“Pay attention, Aggivessana, pay attention how you reply! What you said before does not agree with what you said afterwards, nor does what you said afterwards agree with what you said before. What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Feeling is my self,’ do you exercise any power over that feeling as to say: ‘Let my feeling be thus; let my feeling not be thus?’” - “No, Master Gotama.”

မနသိ ကရောဟိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ မနသိ ကရိတွာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဗျာကရောဟိ၊ န ခေါ တေ သန္ဓိယတိ ပုရိမေန ဝါ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမေန ဝါ ပုရိမံ။ တံ ကိ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တွံ ဧဝံ ဝဒေသိ “သညာ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္ထတိ တေ တိဿံ သညာယံ ဝသော “ဧဝံ မေ သညာ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ သညာ မာ အဟောသီ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“Manasi karohi, aggivessana; manasi karitvā kho, aggivessana, byākarohi. na kho te sandhiyati purimena vā pacchimaṃ, pacchimena vā purimaṃ. taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘saññā me attā’ti, vattati te tissaṃ saññāyaṃ vaso — evaṃ me saññā hotu, evaṃ me saññā mā ahoṣī”ti? “no hidaṃ, bho gotama”.

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားသည်လည်းကောင်း၊ နောက်စကားနှင့် ရှေ့စကားသည်လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်မှတ်သားခြင်း ‘သညာ’ကို “မှတ်သားခြင်းသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုမှတ်သားခြင်း ‘သညာ’ ၌ ငါ၏ မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့ ဖြစ်ပေစေ၊ ငါ၏ မှတ်သားခြင်းသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်” ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော် မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“Pay attention, Aggivessana, pay attention how you reply! What you said before does not agree with what you said afterwards, nor does what you said afterwards agree with what you said before. What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Perception is my self,’ do you exercise any power over that perception as to say: ‘Let my perception be thus; let my perception not be thus?’” - “No, Master Gotama.”

မနသိ ကရောဟိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ မနသိ ကရိတ္တာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဗျာကရောဟိ၊ န ခေါ တေ သန္ဓိယတိ ပုရိမေန ဝါ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမေန ဝါ ပုရိမံ။ တံ ကိ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ “သင်္ခါရာ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္တတိ တေ တေသု သင်္ခါရေသု ဝသော “ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု၊ ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟောသု”န္တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“Manasi karohi, aggivessana; manasi karitvā kho, aggivessana, byākarohi. na kho te sandhiyati purimena vā pacchimaṃ, pacchimena vā purimaṃ. taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, yaṃ tvaṃ evaṃ vadesi — ‘saṅkhārā me attā’ti, vattati te tesu saṅkhāresu vaso — evaṃ me saṅkhārā hontu, evaṃ me saṅkhārā mā ahesu”nti? “no hidaṃ, bho gotama”.

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားသည်လည်းကောင်း၊ နောက်စကားနှင့် ရှေ့စကားသည်လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့်အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်ပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’ကို “ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။ ထိုပြုပြင်စီရင်မှု ‘သင်္ခါရ’တို့၌ ငါ၏ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ငါ၏ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည် ဤသို့ မဖြစ်စေကုန်လင့်” ဟု သင် အာဏာ ထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“Pay attention, Aggivessana, pay attention how you reply! What you said before does not agree with what

you said afterwards, nor does what you said afterwards agree with what you said before. What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Formations are my self,’ do you exercise any such power over those formations as to say: ‘Let my formations be thus; let my formations not be thus’?” - “No, Master Gotama.”

မနသိ ကရောဟိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ မနသိ ကရိတွာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဗျာကရောဟိ၊ န ခေါ တေ သန္ဓိယတိ ပုရိမေန ဝါ ပစ္စိမံ ပစ္စိမေန ဝါ ပုရိမံ။ တံ ကိ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယံ တံ ဧဝံ ဝဒေသိ “ဝိညာဏံ မေ အတ္တာ”တိ၊ ဝတ္တတိ တေ တသ္မိံ ဝိညာဏေ ဝသော “ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“Manasi karohi, aggivessana; manasi karitvā kho, aggivessana, byākarohi. na kho te sandhiyati purimena vā pacchimam, pacchimena vā purimam. tam kim maññasi, aggivessana, yam tvam evam vadesi — ‘viññāṇam me attā’ti, vattati te tasmim viññāṇe vaso — evam me viññāṇam hotu, evam me viññāṇam mā ahosī’ti? “no hidaṃ, bho gotama”’.

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားသည်လည်းကောင်း၊ နောက်စကားနှင့် ရှေ့စကားသည်လည်းကောင်း၊ (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အကြင်အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို “အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု သင် ဤသို့ဆို၏။

ထိုအထူးသို့မူ 'ဝိညာဏ်' ၌ ငါ၏ အထူးသို့မူ 'ဝိညာဏ်'သည် ဤသို့ ဖြစ်ပါစေ၊ ငါ၏ အထူးသို့မူ 'ဝိညာဏ်'သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု သင် အာဏာထားနိုင်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အာဏာမထားနိုင်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“Pay attention, Aggivessana, pay attention how you reply! What you said before does not agree with what you said afterwards, nor does what you said afterwards agree with what you said before. What do you think, Aggivessana? When you say thus: ‘Consciousness is my self,’ do you exercise any such power over that consciousness as to say: ‘Let my consciousness be thus; let my consciousness not be thus?’” - “No, Master Gotama.”

မနသိ ကရောဟိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ မနသိ ကရိတွာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဗျာကရောဟိ၊ န ခေါ တေ သန္ဓိယတိ ပုရိမေန ဝါ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမေန ဝါ ပုရိမံ။ တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘော ဂေါတမ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘော ဂေါတမ။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“Manasi karohi, aggivessana; manasi karitvā kho, aggivessana, byākarohi. na kho te sandhiyati purimena vā pacchimaṃ, pacchimena vā purimaṃ. taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, rūpaṃ niccaṃ vā aniccaṃ vā”ti? “aniccaṃ, bho gotama”. “yaṃ panāniccaṃ dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā”ti? “dukkhaṃ, bho gotama”. “yaṃ panāniccaṃ

dukkhaṃ vipariṇāmadhammaṃ, kallaṃ nu taṃ samanū passitum — ‘etaṃ mama, esohamasmi, eso me attā’”ti? “no hidaṃ, bho gotama”.

အဂ္ဂိဝေဿန စဉ်းစားလော့၊ စဉ်းစား၍ ဖြေကြားလော့၊ သင်၏ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားသည်လည်းကောင်း၊ နောက်စကားနှင့် ရှေ့စကားသည်လည်းကောင်း (အချင်းချင်း) မဆက်စပ်ပါတကား။

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသောအရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုရုပ်ကို “ဤရုပ်သည် ငါပိုင် ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ လျော်ကန်ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျော်ကန်ပါဟု (လျှောက်၏)။

“Pay attention, Aggivessana, pay attention how you reply! What you said before does not agree with what you said afterwards, nor does what you said afterwards agree with what you said before. What do you think, Aggivessana, is material form permanent or imperma-

nent?” “Impermanent, Master Gotama.” - “Is what is impermanent suffering or happiness?” - “Suffering, Master Gotama.” - “Is what is impermanent, suffering, and subject to change fit to be regarded thus: ‘This is mine, this I am, this is my self’?” - “No, Master Gotama.”

တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ဝေဒနာ။ပ။ သညာ။ပ။ သင်္ခါရာ။ပ။
 တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘော
 ဂေါတမ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘော ဂေါတမ။ ယံ
 ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊
 ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမ။

“*Taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, vedanā.pe.. saññā.pe.. saṅkhārā.pe.. taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, viññāṇaṃ niccaṃ vā aniccaṃ vā*”ti? “*aniccaṃ, bho gotama*”. “*yaṃ paṇāniccaṃ dukkhaṃ vā taṃ sukhaṃ vā*”ti? “*dukkhaṃ, bho gotama*”. “*yaṃ paṇāniccaṃ dukkhaṃ vipariṇāmadhammaṃ, kallaṃ nu taṃ samanupassitum — ‘etaṃ mama, esohamasmi, eso me attā*””ti? “*no hidaṃ, bho gotama*”.

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ခံစားခြင်းသည်။ပ။ မှတ်သားခြင်းသည်။ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့သည်။ပ။ အဂ္ဂိဝေဿန ထိုငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ သည် မြဲသလော မမြဲသလောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မမြဲပါဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲသောအရာသည် ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သလော၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မမြဲခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ထိုဝိညာဏ်ကို “ဤဝိညာဏ်သည် ငါပိုင်ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုခြင်းငှါ လျော်ကန် ပါမည်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မလျော်ကန်ပါဟု (လျှောက်၏)။

“What do you think, Aggivessana? Is feeling permanent or impermanent? ... Is perception permanent or impermanent? ... Are formations permanent or impermanent? ... Is consciousness permanent or impermanent?” - “Impermanent, Master Gotama.” - “Is what is impermanent suffering or happiness?” - “Suffering, Master Gotama.” - “Is what is impermanent, suffering, and subject to change fit to be regarded thus: ‘This is mine, this I am, this is my self’?” - “No, Master Gotama.”

တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန ယော နု ခေါ ဒုက္ခံ အလ္လီနော ဒုက္ခံ ဥပဂတော ဒုက္ခံ အဇ္ဈောသိတော ဒုက္ခံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ၊ အပိ နု ခေါ သော သာမံ ဝါ ဒုက္ခံ ပရိဇာနေယျ၊ ဒုက္ခံ ဝါ ပရိက္ခေပေတွာ ဝိဟရေယျာတိ။ ကိံ ဟိ သိယာ ဘော ဂေါတမ၊ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမာတိ။

“*Taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, yo nu kho dukkhaṃ allīno dukkhaṃ upagato dukkhaṃ ajjhosito, dukkhaṃ ‘etaṃ mama, esohamasmi, eso me attā’ti samanupassati, api nu kho so sāmaṃ vā dukkhaṃ pari jāneyya, dukkhaṃ vā parikkhepetvā vihareyyā’*”ti?
 “*kiṃ hi siyā, bho gotama? no hi daṃ, bho gotamā’*”ti.

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း။ အကြင်သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို တွယ်တာလျက်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်လျက်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ သက်ဝင်လျက် ဆင်းရဲဒုက္ခကို “ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါပိုင် ဖြစ်၏။ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ ဖြစ်၏။ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှု၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုသူသည် ကိုယ်တိုင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို ပိုင်းခြား၍ သော်လည်း သိနိုင်ရာသလော၊ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ကုန်ခန်းစေ၍သော်လည်း နေနိုင်ရာသလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ ဤအချက်သည် အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ရာပါအံ့နည်း။ မဖြစ်နိုင်ရာသည်သာတည်းဟု (လျှောက်၏)။

“What do you think, Aggivessana? When one adheres to suffering, resorts to suffering, holds to suffering, and regards what is suffering thus: ‘This is mine, this I am, this is my self,’ could one ever fully understand suffering oneself or abide with suffering utterly destroyed?”

“How could one, Master Gotama? No, Master Gotama.”

တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန နနု တံ ဧဝံ သန္တေ ဒုက္ခံ အလ္လီနော ဒုက္ခံ ဥပဂတော ဒုက္ခံ အဇ္ဈောသိတော၊ ဒုက္ခံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿသီ”တိ။ ကိံ ဟိ နော သိယာ ဘော ဂေါတမ၊ ဧဝမေတံ ဘော ဂေါတမာတိ။

“*Taṃ kiṃ maññasi, aggivessana, nanu tvaṃ evaṃ sante dukkhaṃ allīno dukkhaṃ upagato dukkhaṃ ajjhosito, dukkhaṃ — ‘etaṃ mama, eso hamasmi, eso me attā’ti samanupassasī’*”ti? “*kiṃ hi no siyā, bho gotama? evametaṃ bho gotamā’*”ti.

အဂ္ဂိဝေဿန ထို ငါမေးမည့် အချက်ကို သင် အဘယ်သို့ ထင်မှတ်သနည်း၊ ဤသို့ဖြစ်သော် သင်သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကို တွယ်တာနေသူ ဖြစ်၍၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ ကပ်ရောက်နေသူဖြစ်၍၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ သက်ဝင် နေသူဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခကို “ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါပိုင်ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဆင်းရဲဒုက္ခသည် ငါ၏ ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ရှုရာရောက်သည် မဟုတ်လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။ အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မှာ မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ရှုရာရောက်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

”What do you think, Aggivessana? That being so, do you not adhere to suffering, resort to suffering, hold to suffering, and regard what is suffering thus: ‘This is mine, this I am, this is my self’?”

“How could I not, Master Gotama? Yes, Master Gotama.”⁸

အနှစ်ရှာမရ စွဲအတ္တ

၇။ သေယျထာပိ အဂ္ဂိဝေဿန ပုရိသော သာရတ္ထိကော သာရဂဝေသီ သာရပရိယေသနံ စရမာနော တိဏှံ ကုဋ္ဌာရိ အာဒါယ ဝနံ ပဝိသေယျ။ သော တတ္ထ ပသေယျ မဟန္တံ ကဒလိက္ခန္တံ ဥဇံ နဝံ အကုတ္တုကဇာတံ။ တမေနံ မူလေ ဆိန္ဓေယျ မူလေ ဆေတွာ အဂ္ဂေ ဆိန္ဓေယျ အဂ္ဂေ ဆေတွာ ပတ္တဝဋ္ဌိံ ဝိနိဗ္ဗုဇေယျ။ သော တတ္ထ ပတ္တဝဋ္ဌိံ ဝိနိဗ္ဗုဇန္တော ဖေဂ္ဂုမ္ပိ နာဓိဂစ္ဆေယျ။ ကုတော သာရံ။ ဧဝမေဝ ခေါ တံ အဂ္ဂိဝေဿန မယာ သကသ္မိံ ဝါဒေ သမနုယုဋ္ဌိယမာနော သမနုဂါဟိယမာနော သမနုဘာသိယမာနော ရိတ္တော တုတ္တော အပရဒ္ဓေါ။ ဘာသိတာ ခေါ ပန တေ ဒသာ အဂ္ဂိဝေဿန ဝေသာလိယံ ပရိသတိ ဝါစာ “နာဟံ တံ ပဿာမိ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ။ သံဃိံ ဂဏိံ ဂဏာစရိယံ။ အပိ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ပဋိဇာနမာနံ။ ယော မယာ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဒ္ဓေါ န သင်္ကမ္ပေယျ န သမ္ပကမ္ပေယျ န သမ္ပဝေဓေယျ။ ယဿ န ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္ဆေယျ။ ထူဏံ စေပါဟံ အစေတနံ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဘေယျ။ သာပိ မယာ ဝါဒေန ဝါဒံ သမာရဒ္ဓေါ သင်္ကမ္ပေယျ သမ္ပကမ္ပေယျ သမ္ပဝေဓေယျ။ ကော ပန ဝါဒေါ မနုဿဘူတဿာ”တိ။ တုယံ ခေါ ပန အဂ္ဂိဝေဿန အပ္ပေကစ္စာနိ သေဒဖုသိတာနိ နလာဋှာ မုတ္တာနိ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဝိနိဘိန္ဒိတွာ ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတာနိ။ မယံ ခေါ ပန အဂ္ဂိဝေဿန နတ္ထိ ဧတရဟိ ကာယသ္မိံ သေဒေါတိ။ ဣတိ ဘဂဝါ တသ္မိံ ပရိသတိ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ကာယံ ဝိဝရိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော တုဏှိဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိ။

7. “Seyyathāpi, aggivessana, puriso sārattthiko sārāgavesī sārāpariyesanam̐ caramāno tiṇham̐ kuṭṭhārim̐ ādāya vanam̐ paviseyya. so tāttha passeyya mahantam̐ kadalikkhandham̐ ujum̐ navam̐ akukkukajātam̐. tamenam̐

mūle chindeyya, mūle chetvā agge chindeyya, agge chetvā pattavaṭṭim vinibbhujeyya. so tattha pattavaṭṭim vinibbhujanto pheggumpi nādhigaccheyya, kuto sāraṃ? evameva kho tvaṃ, aggivessana, mayā sakasmim vāde samanuyuñ jiyamāno samanugāhiyamāno samanubhāsiyamāno ritto tuccho aparaddho. bhāsītā kho pana te esā, aggivessana, vesāliyaṃ parisati vācā — ‘nāhaṃ taṃ passāmi samaṇaṃ vā brāhmaṇaṃ vā, saṅghim gaṇim gaṇācariyaṃ, api arahantaṃ sammāsambuddhaṃ paṭijānamānaṃ, yo mayā vādena vādaṃ samāraddho na saṅkampeyya na sampakampeyya na sampavedheyya, yassa na kacchehi sedā mucceyyuṃ. thūṇaṃ cepāhaṃ acetanaṃ vādena vādaṃ samārabheyyaṃ sāpi mayā vādena vādaṃ samāraddhā saṅkampeyya sampakampeyya sampavedheyya. ko pana vādo manussabhūtassā’ti? tuyhaṃ kho pana, aggivessana, appekaccāni sedaphusitāni nalāṭā muttāni, uttarāsaṅgaṃ vinibhinditvā bhūmiyaṃ patiṭṭhitāni. mayhaṃ kho pana, aggivessana, natthi etarahi kāyasmim sedo’’ti. iti bhagavā tasmim parisati suvaṇṇa vaṇṇaṃ kāyaṃ vivari. evaṃ vutte, saccako nigaṇṭhaputto tuṇhībhūto maṅkubhūto pattakkhandho adhomukho pajjhāyanto appaṭibhāno nisīdi.

၇။ အဂ္ဂိဝေဿန ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာမှီးသော ယောက်ျားသည် အနှစ်ရှာ လှည့်လည်သော် ထက်သောဓားမကို ယူ၍ တောသို့ဝင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုတော၌ နှ၍ အတွင်း၌

ဖူးတံမရိသော ဖြူးဖြောင့်သော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို တွေ့မြင်ရာ ထိုငှက်ပျောတုံးကို အရင်း၌ ဖြတ်လှဲရာ၏။ အရင်း၌ ဖြတ်လှဲပြီးလျှင် အဖျား၌ ဖြတ်ရာ၏။ အဖျား၌ ဖြတ်ပြီးသော် ငှက်ပျောပတ်ရစ်ကို ခွါရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ထိုငှက်ပျောတုံး၌ အပတ်ရစ်ကို ခွါသော် အကာကို သော်လည်း မရရာ၊ အနှစ်ကိုမူ အဘယ်မှာ ရနိုင်အံ့နည်း။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤအတူပင် သင့်ကို မိမိဝါဒ၌ ငါက စိစစ်သော် မေးမြန်းသော် အပြန်အလှန် မေးမြန်းသော် သင်သည် အနှစ်တုံး၍ အသုံးမကျဘဲ ကျရှုံးသူ ဖြစ်သည်သာတည်း။

အဂ္ဂိဝေဿန သင်သည် ဝေသာလီပြည် ပရိသတ်၌ “စကားလမ်း စဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုသော် မတုန်မလှုပ် မယိမ်းမယိုင်မည့် လက်ကတီး ကြားတို့မှ ချွေးမယိုထွက်မည့် ရဟန်းအပေါင်းရှိသူ ဂိုဏ်းရှိသူ ဂိုဏ်းဆရာ သမဏဗြာဟ္မဏကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကိလေသာကို ပယ်သတ်နိုင်သော (တရားအားလုံးကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိသော ဘုရားဟု ဝန်ခံသူကိုသော် လည်းကောင်း ငါ မတွေ့မြင်၊ စိတ်မရိသော တုံးတိုင်ကိုသော်လည်း စကား လမ်းစဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ် တင်ဆိုငြားအံ့၊ ထိုတုံးတိုင်သည်လည်း စကားလမ်း စဉ်ဖြင့် ငါ အပြစ်တင်ဆိုသော် တုန်လှုပ် ယိမ်းယိုင်ရာ၏။ လူဖြစ်သောသူမှာ အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း” ဟု ဆိုခဲ့၏။ အဂ္ဂိဝေဿန သင့်မှာ သာလျှင် နဖူးမှကျကုန်သော ချွေးပေါက်အချို့တို့သည် အပေါ်ရုံကို ဖောက်၍ မြေကြီး၌ တည်ကုန်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ငါ့မှာကား ယခု ကိုယ်၌ ချွေးမရှိဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပရိသတ်၌ ရွှေအဆင်းရှိသော ကိုယ်ကို ဖွင့်လှစ်ပြတော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာ မသာယာဘဲ လည်ပင်းငိုက်ဆိုက်ကျကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မှိုင်တွေလျက် ကြံရာမရဘဲ ထိုင်နေ၏။

7. “It is as though a man needing heartwood, seeking heartwood, wandering in search of heartwood, were to take a sharp axe and enter the wood, and there he would see a large plantain trunk, straight, young, with no fruit-bud core. Then he would cut it down at the root, cut off the crown, and unroll the leaf sheaths; but as he went on unrolling the leaf sheaths, he would never come even to any sapwood, let alone heartwood. So too, Aggivessana, when you are pressed, questioned, and cross questioned by me about your own assertion, you turn out to be empty, vacant, and mistaken. But it was you who made this statement before the Vesālī assembly: ‘I see no recluse or Brahmin, the head of an order, the head of a group, the teacher of a group, even one claiming to be accomplished and fully enlightened, who would not shake, shiver, and tremble and sweat under the armpits if he were to engage in debate with me. Even if I were to engage a senseless post in debate, it would shake, shiver, and tremble if it were to engage in debate with me, so what shall I say of a human being?’ Now there are drops of sweat on your forehead and they have soaked through your upper robe and fallen to the ground. But there is no sweat on my body now.” And the Blessed One uncovered his goldencoloured body before the assembly. When this was said, Saccaka the Nigaṇṭha’s son sat silent, dismayed,

with shoulders drooping and head down, glum, and without response.

ဒုမ္မုစေတြောမှ ပိရုဏ်ရ

၈။ အထ ခေါ် ဒုမ္မုခေါ် လိစ္ဆဝိပုတ္တော သစ္စကံ နိဂဏ္ဍပုတ္တံ တုဏှိဘူတံ မက္ခိဘူတံ ပတ္တက္ခန္ဓံ အဓောမုခံ ပဇ္ဈာယန္တံ အပ္ပဋိဘာနံ ဝိဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဥပမာ မံ၊ ဘဂဝါ၊ ပဋိဘာတိ”တိ။ “ပဋိဘာတု တံ ဒုမ္မုခါ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ သေယျထာပိ ဘန္တေ ဂါမဿ ဝါ နိဂမဿ ဝါ အဝိဒုရေ ပေါက္ခရဏီ၊ တတြာဿ ကက္ကဋကော။ အထ ခေါ် ဘန္တေ သမ္ပဟုလာ ကုမာရကာ ဝါ ကုမာရိကာ ဝါ တမှာ ဂါမာ ဝါ နိဂမာ ဝါ နိက္ခမိတွာ ယေန သာ ပေါက္ခရဏီ တေနုပသင်္ကမေယျံ။ ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပေါက္ခရဏီ ဩဂါဟေတွာ တံ ကက္ကဋကံ ဥဒကာ ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေယျံ။ ယညဒေဝ ဟိ သော ဘန္တေ ကက္ကဋကော အဋ္ဌံ အဘိနိန္နာမေယျ။ တံ တဒေဝ တေ ကုမာရကာ ဝါ ကုမာရိကာ ဝါ ကဋေန ဝါ ကထလေန ဝါ သဒ္ဓိန္နေယျံ သမ္ပန္နေယျံ သမ္ပလိဘဋ္ဌေယျံ။ ဧဝံ ဟိ သော ဘန္တေ ကက္ကဋကော သဗ္ဗေဟိ အဋ္ဌေဟိ သဒ္ဓိန္နေဟိ သမ္ပဂ္ဂေဟိ သမ္ပလိဘဂ္ဂေဟိ အဘဗ္ဗော တံ ပေါက္ခရဏီ ပုန ဩတရိတုံ သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ။ ဧဝမေဝ ခေါ် ဘန္တေ ယာနိ သစ္စကဿ နိဂဏ္ဍပုတ္တဿ ဝိသုကာယိတာနိ ဝိသေဝိတာနိ ဝိပုန္ဒိတာနိ၊ တာနိပိ သဗ္ဗာနိ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိန္နာနိ သမ္ပဂ္ဂါနိ သမ္ပလိဘဂ္ဂါနိ။ အဘဗ္ဗော စ ဒါနိ ဘန္တေ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ပုန ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတုံ ယဒိဒံ ဝါဒါဓိပ္ပါယောတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဒုမ္မုခံ လိစ္ဆဝိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ၊ အာဂမေဟိ တံ ဒုမ္မုခ၊ အာဂမေဟိ တံ ဒုမ္မုခ၊ န မယံ တယာ သဒ္ဓိံ မန္တေမ၊ ဣမ မယံ ဘောတာ ဂေါတမေန သဒ္ဓိံ မန္တေမ။

8. Atha kho dummukho licchaviputto saccakam̐ nigaṇṭhaputtam̐ tuṇhībhūtam̐ maṅkubhūtam̐ pattakkhan dham̐ adhomukham̐ pajjhāyantam̐ appaṭibhānam̐ veditvā bhagavantam̐ etadavoca — “upamā maṃ, bhagavā, paṭibhātī”’ti. “paṭibhātu taṃ, dummukhā”’ti bhagavā avoca. “seyyathāpi, bhante, gāmassa vā nigamassa vā avidūre pokkharañī. tatrāssa kakkatako. atha kho, bhante, sambahulā kumārakā vā kumārikā vā tamhā gāmā vā nigamā vā nikkhamitvā yena sā pokkharañī tenupa saṅkameyyum̐; upasaṅkamitvā taṃ pokkharañim̐ ogāhetvā taṃ kakkatakam̐ udakā uddharitvā thale patitṭhāpeyyum̐. yaññadeva hi so, bhante, kakkatako aḷam̐ abhininnāmeyya taṃ tadeva te kumārakā vā kumārikā vā kaṭṭhena vā kathalena vā sañchindeyyum̐ sambhañjeyyum̐ sampalibhañ jeyyum̐. evaṃ hi so, bhante, kakkatako sabbehi aḷehi sañ chinnehi sambhaggehi sampalibhaggehi abhabbo taṃ pokkharañim̐ puna otaritum̐, seyyathāpi pubbe. evameva kho, bhante, yāni saccakassa nigaṇṭhaputtassa visūkāyitāni visevitāni vipphanditāni tānipi sabbāni bhagavatā sañ chinnāni sambhaggāni sampalibhaggāni; abhabbo ca dāni, bhante, saccako nigaṇṭhaputto puna bhagavantam̐ upasaṅkamitum̐ yadidaṃ vādādhippāyo”’ti. evaṃ vutte, saccako nigaṇṭha-putto dummukham̐ licchaviputtam̐ etadavoca — “āgamehi tvam̐, dummukha, āgamehi tvam̐, dummukha na mayam̐ tayā saddhim̐ mantema, idha mayam̐ bhotā gotamena saddhim̐ mantema.

၈။ ထိုအခါ လိစ္ဆဝီမင်းသား ဒုမ္မုခသည် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် နှုတ်ဆိတ်၍ မျက်နှာမသာယာဘဲ လည်ပင်းငိုက်ဆိုက်ကျကာ မျက်နှာ အောက်ချပြီး မိုင်တွေလျက် ကြံရာမရသည်ကို သိ၍ “မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်မှာ ဥပမာ ထင်လာပါ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ “ဒုမ္မုခ ထို့ပမာကို ထင်ရှားစေလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ရွာ၏ အနီး၌ဖြစ်စေ၊ နိဂုံး၏ အနီး၌ဖြစ်စေ ရေကန်သည် ရှိ၏။ ထိုရေကန်၌ ပုဇွန်လုံးသည် ရှိရာပါ၏။ ထိုအခါ များစွာသော သူငယ် သူငယ်မတို့သည် ထိုရွာမှလည်းကောင်း၊ ထိုနိဂုံးမှလည်းကောင်း ထွက်၍ ထိုရေကန် ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရေကန်သို့ သက်ဆင်း၍ ထိုပုဇွန်လုံးကို ရေမှထုတ်ဆောင်ကာ ကုန်း၌ တည်စေ ကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထွက်လာတိုင်း ထွက်လာတိုင်းသော ထိုပုဇွန်လုံး၏ ခြေချောင်း လက်ချောင်း ဟူသမျှကိုပင် ထိုသူငယ် သူငယ်မတို့သည် တုတ်ချောင်းဖြင့် ဖြစ်စေ အိုးခြမ်းကွဲဖြင့် ဖြစ်စေ ဖြတ်ကုန်ရာ၏။ ချိုးကုန်ရာ၏။ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးကုန်ရာ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် ထိုပုဇွန်လုံးသည် ခြေချောင်း လက်ချောင်းအားလုံး အဖြတ်ခံရ အချိုးခံရ ထက်ဝန်းကျင် အချိုးခံထားရသဖြင့် ထိုရေကန်သို့ ရှေးကကဲ့သို့ ပြန်လည်သက်ဆင်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့သကဲ့သို့၊ ဤအတူ ပင်လျှင် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စက၏ ထောင်ထလျှပ်ရှားနေသော အယူဝါဒ ခြေချောင်း လက်ချောင်း အားလုံးတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြတ်ထားအပ် ကုန်၏။ ချိုးထားအပ်ကုန်၏။ ထက်ဝန်းကျင် ချိုးထားအပ်ကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ အပြစ်တင်လိုသဖြင့် ပြန်လည်ချဉ်းကပ်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ပါဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကက “ဒုမ္မုခ

သင်သည် ရပ်ဆိုင်းဦးလော့၊ ဒုမ္မုခ သင်သည် ရပ်ဆိုင်းဦးလော့၊ ငါတို့သည် သင်နှင့်အတူ မပြောဆို မတိုင်ပင်ကြကုန်၊ ငါတို့သည် အသျှင်ဂေါတမနှင့် အတူ ပြောဆို တိုင်ပင်ကြကုန်၏” ဟု လိစ္ဆဝီမင်းသား ဒုမ္မုခအား ပြောဆို၏။

8. Then Dummukha, the son of the Licchavis, seeing Saccaka the Nigaṇṭha's son in such a condition, said to the Blessed One: “A simile occurs to me, Master Gotama.”

“Explain how it occurs to you, Dummukha.”

“Suppose, venerable sir, not far from a village or town there was a pond with a crab in it. And then a party of boys and girls went out from the town or village to the pond, went into the water, and pulled the crab out of the water and put it on dry land. And whenever the crab extended a leg, they cut it off, broke it, and smashed it with sticks and stones, so that the crab with all its legs cut off, broken, and smashed, would be unable to get back to the pond as before. So too, all Saccaka the Nigaṇṭha's son's contortions, writhings, and vacillations have been cut off, broken, and smashed by the Blessed One, and now he cannot get near the Blessed One again for the purpose of debate.”

When this was said, Saccaka the Nigaṇṭha’s son told him: “Wait, Dummukha, wait! We are not speaking with you, here we are speaking with Master Gotama.”

သောတာပန်နှင့် ရဟန္တာဂုဏ်ရည် မေးလျှောက်သည်

၉။ တိဋ္ဌတေသာ ဘော ဂေါတမ အမှာကဉ္စေဝ အညေသဉ္စ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဝါစာ၊ ဝိလာပံ ဝိလပိတံ မညေ။ ကိတ္တာဝတာ စ န ခေါ ဘောတော ဂေါတမဿ သာဝကော သာသနကရော ဟောတိ ဩဝါဒပတိကရော တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အပရပ္ပစ္စယော သတ္ထုသာသနေ ဝိဟရတီတိ။ ဣဓ အဂ္ဂိဝေဿန မမ သာဝကော ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ ။ပ။ ယာ ကာစိ သညာ ။ပ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ ။ပ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ။ ယံ ဒုရေ သန္တိကေ ဝါ။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန မမ သာဝကော သာသနကရော ဟောတိ ဩဝါဒပတိကရော တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော ဝိဂတကထံကထော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော အပရပ္ပစ္စယော သတ္ထုသာသနေ ဝိဟရတီတိ။

9. “Tiṭṭhatesā, bho gotama, amhākañceva aññesañ ca puthusamaṇabrāhmaṇānaṃ vācā. vilāpaṃ vilapitaṃ

maññe. kittāvatā ca nu kho bhoto gotamassa sāvako sāsana karo hoti ovādatipatikaro tiṇṇavicikiccho vigatakathamkatho vesārajjappatto aparappaccayo satthusāsane viharatī’ ti? “idha, aggivessana, mama sāvako yaṃ kiñci rūpaṃ atītānāgatapaccuppannaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā olārikaṃ vā sukhumāṃ vā hīnaṃ vā paṇītaṃ vā yaṃ dūre santike vā, sabbaṃ rūpaṃ ‘netāṃ mama, nesohamasmi, na meso attā’ ti evametāṃ yathābhūtaṃ sammappaññāya passati; yā kāci vedanā.pe.. yā kāci saññā.pe.. ye keci saṅkhārā.pe.. yaṃ kiñci viññāṇaṃ atītānāgatapaccuppannaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā olārikaṃ vā sukhumāṃ vā hīnaṃ vā paṇītaṃ vā, yaṃ dūre santike vā, sabbaṃ viññāṇaṃ ‘netāṃ mama, nesohamasmi, na meso attā’ ti evametāṃ yathābhūtaṃ sammappaññāya passati. ettāvatā kho, aggivessana, mama sāvako sāsana karo hoti ovādatipatikaro tiṇṇavicikiccho vigatakathamkatho vesārajjappatto aparappaccayo satthusāsane viharatī’ ti.

၉။ (ထို့နောက်) အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့နှင့် အကျွန်ုပ်မှ တစ်ပါးသော များစွာသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် တည်ရှိ စေဦး၊ ဤစကားသည် ဆိုမြည် ယောင်ယမ်းသကဲ့သို့သော စကားမျှသာ ဖြစ်၏။ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် အသျှင်ဂေါတမ၏ တပည့် သာဝကသည် အဆုံးအမကို လိုက်နာသူ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူ ဖြစ်သနည်း၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်လျက် သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်း (ဉာဏ်)သို့ ရောက်လျက် သူတစ်ပါးကို

ယုံကြည်ရန် မလိုတော့သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေပါသနည်းဟု မေး၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ငါ၏ တပည့်သာဝကသည် အတွင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည်ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤရုပ်သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ ခံစားခြင်းကို။ပ။ မှတ်သားခြင်းကို။ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို။ပ။ အတွင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည်ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည် ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ အားလုံးကို “ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါပိုင်မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ့ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ငါ၏ တပည့်သာဝကသည် အဆုံးအမကို လိုက်နာသူ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာသူ ဖြစ်၏။ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်လျက် သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းလျက် ရဲရင့်ခြင်းဉာဏ်သို့ ရောက် လျက် သူတစ်ပါးကို ယုံကြည်ရန် မလိုတော့သည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ နေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

9. [Then he said]: “Let that talk of ours be, Master Gotama. Like that of ordinary recluses and brahmins, it was mere prattle, I think. But in what way is

a disciple of the recluse Gotama one who carries out his instruction, who responds to his advice, who has crossed beyond doubt, become free from perplexity, gained intrepidity, and become independent of others in the Teacher's Dispensation?"⁹

“Here, Aggivessana, any kind of material form whatever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior or superior, far or near - a disciple of mine sees all material form as it actually is with proper wisdom thus: ‘This is not mine, this I am not, this is not my self.’ Any kind of feeling whatever ... Any kind of perception whatever ... Any kind of formations whatever ... Any kind of consciousness whatever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior or superior, far or near - a disciple of mine sees all consciousness as it actually is with proper wisdom thus: ‘This is not mine, this I am not, this is not my self.’ It is in this way that a disciple of mine is one who carries out my instruction, who responds to my advice, who has crossed beyond doubt, become free from perplexity, gained intrepidity, and become independent of others in the Teacher's Dispensation.”

ကိစ္ဆာဝတာ ပန ဘော ဂေါတမ ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ
ဒီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော

အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနော သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တောတိ။
 ဣဓ အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ
 ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ
 ဝါ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ
 ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ယာ ကာစိ
 ဝေဒနာ ။ပ။ ယာ ကာစိ သညာ ။ပ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ ။ပ။ ယံ ကိဉ္စိ
 ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သြဠာရိကံ ဝါ
 သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ
 မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ
 သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ
 အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု အရဟံ ဟောတိ ဒီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ
 ကတကရဏီယော သြဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခိဏ
 ဘဝသံယောဇနော သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တော။ ဧဝံ ဝိမုတ္တစိတ္တော ခေါ
 အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု တီဟိ အနုတ္တရိယေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ
 ဒဿနာနုတ္တရိယေန ပဋိပဒါနုတ္တရိယေန ဝိမုတ္တာနုတ္တရိယေန။ ဧဝံ
 ဝိမုတ္တစိတ္တော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု တထာဂတညေဝ သက္ကဇရာတိ
 ဂရုံ ကဇရာတိ မာနေတိ ပူဇေတိ “ဗုဒ္ဓေါ သော ဘဂဝါ ဗောဓာယ ဓမ္မံ
 ဒေသေတိ၊ ဒန္တော သော ဘဂဝါ ဒမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သန္တော သော
 ဘဂဝါ သမထာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တိဇ္ဈော သော ဘဂဝါ တရဏာယ
 ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာတော သော ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။

“Kittāvatā pana, bho gotama, bhikkhu araham hoti
 khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppatta
 sadattho parikkhīṇabhavasamyojano sammadaññā
 vimutto”ti? “idha, aggivessana, bhikkhu yaṃ kiñci rūpaṃ
 atītānāgatapaccuppannam ajjhattam vā bahiddhā vā

oḷārikam̐ vā sukhumam̐ vā hīnam̐ vā paṇitam̐ vā yaṃ dūre santike vā sabbam̐ rūpam̐ ‘netam̐ mama, nesohamasmi, na meso attā’ ti evametam̐ yathābhūtam̐ sammappaññāya disvā anupādā vimutto hoti; yā kāci vedanā.pe.. yā kāci saññā .pe.. ye keci saṅkhārā.pe.. yaṃ kiñci viññāṇam̐ atītānāgata paccuppannam̐ ajjhattam̐ vā bahiddhā vā oḷārikam̐ vā sukhumam̐ vā hīnam̐ vā paṇitam̐ vā yaṃ dūre santike vā sabbam̐ viññāṇam̐ ‘netam̐ mama, nesohamasmi, na meso attā’ ti evametam̐ yathābhūtam̐ sammappaññāya disvā anupādā vimutto hoti. ettāvata kho, aggivessana, bhikkhu araham̐ hoti khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasamīyojano sammadaññā vimutto. evaṃ vimuttacitto kho, aggivessana, bhikkhu tīhi anuttariyehi samannāgato hoti — dassanānuttariyena, paṭipadānuttariyena, vimuttānuttariyena. evaṃ vimuttacitto kho, aggivessana, bhikkhu tathāgataññeva sakkaroti garuṃ karoti māneti pūjeti — buddho so bhagavā bodhāya dhammam̐ deseti, danto so bhagavā damathāya dhammam̐ deseti, santo so bhagavā samathāya dhammam̐ deseti, tiṇṇo so bhagavā taraṇāya dhammam̐ deseti, parinibbuto so bhagavā parinibbānāya dhammam̐ desetī’’ ti.

အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်မျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုကျင့်ပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော မိမိ (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးစီးပွားသို့

ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ‘သံယောဇဉ်’ ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတွင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည်ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ့ကိုယ်မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွတ်မြောက်၏။ ခံစားခြင်းကို။ ပ။ မှတ်သားခြင်းကို။ ပ။ ပြုပြင်စီရင်မှုတို့ကို။ ပ။ အတွင်း၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ အပ၌ ဖြစ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရုန့်ရင်းသည်ဖြစ်စေ၊ သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်စေ၊ ယုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်စေ၊ အဝေး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အနီး၌ (တည်သည်) ဖြစ်စေ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’ အားလုံးကို “ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤအထူးသိမှု ‘ဝိညာဏ်’သည် ငါ့ကိုယ် မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဤအထူးသိမှု ဝိညာဏ်ကို အမှန်အတိုင်း ကောင်းသောပညာဖြင့် ရှုမြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ လွတ်မြောက်၏။ အဂ္ဂိဝေဿန ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုကျင့်ပြီးသော ဝန်ကို ချထားပြီးသော မိမိ (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးစီးပွားသို့ ရောက်ပြီးသော ဘဝကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ‘သံယောဇဉ်’ ကုန်ခန်းပြီးသော ကောင်းစွာသိ၍ လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန္တာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(ထို့နောက်) အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် အမြင်ထူးခြားခြင်း၊ အကျင့်ထူးခြားခြင်း၊ လွတ်မြောက်မှု ထူးခြားခြင်းဟူသော သုံးပါးသော ထူးခြားခြင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

အဂ္ဂိဝေဿန ဤသို့ လွတ်မြောက် ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် အရိုအသေပြု၏။ အလေးပြု၏။ မြတ်နိုး၏။ ပူဇော်၏။ “သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သိစေခြင်းငှါ တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည် ယဉ်ကျေး(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ (ကိလေသာ) ငြိမ်းတော် မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာ)ငြိမ်းစေခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ (ဩဃလေးပါးကို) ကူးမြောက်တော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ဩဃလေးပါး)ကို ကူးမြောက်(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေး တော်မူပြီးသော ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် အကြွင်းမဲ့ ငြိမ်းအေး(စေ)ခြင်းငှါ တရားကို ဟောတော်မူ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“Master Gotama, in what way is a bhikkhu an arahant with taints destroyed, one who has lived the holy life, done what had to be done, laid down the burden, reached the true goal, destroyed the fetters of being, and is completely liberated through final knowledge?”

“Here, Aggivessana, any kind of material form whatever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior or superior, far or near - a bhikkhu has seen all material form as it actually is with proper wisdom thus: ‘This is not mine, this I am not, this is not my self,’ and through not clinging he is liberated. Any kind of feeling whatever

... Any kind of perception whatever ... Any kind of formations whatever ... Any kind of consciousness whatever, whether past, future, or present, internal or external, gross or subtle, inferior or superior, far or near - a bhikkhu has seen all consciousness as it actually is with proper wisdom thus: ‘This is not mine, this I am not, this is not my self,’ and through not clinging he is liberated. It is in this way that a bhikkhu is an arahant with taints destroyed, one who has lived the holy life, done what had to be done, laid down the burden, reached the true goal, destroyed the fetters of being, and is completely liberated through final knowledge.

“When a bhikkhu’s mind is thus liberated, he possesses three unsurpassable qualities: unsurpassable vision, unsurpassable practice of the way, and unsurpassable deliverance.¹⁰ When a bhikkhu is thus liberated, he still honours, reveres, and venerates the Tathāgata thus: ‘The Blessed One is enlightened and he teaches the Dhamma for the sake of enlightenment. The Blessed One is tamed and he teaches the Dhamma for taming oneself. The Blessed One is at peace and he teaches the Dhamma for the sake of peace. The Blessed One has crossed over and he teaches the Dhamma for crossing over. The Blessed

One has attained Nibbāna and he teaches the Dhamma for attaining Nibbāna.””

သ္မုဂ္ဂဏ်ကိပ္ပုဏ် ကိပ္ပုဏ်ပုဏ်

၁၀။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “မယမေဝ ဘော ဂေါတမ ဓံသီ၊ မယံ ပဂဗ္ဗာ၊ ယေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဝါဒေန ဝါဒံ အာသာဒေတဗ္ဗံ အမညိမ္မ။ သိယာ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဟတ္ထိံ ပဘိန္တံ အာသဇ္ဇ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ န တွေဝ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အာသဇ္ဇ သိယာ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ သိယာ ဟိ ဘော ဂေါတမ ပဇ္ဇလိတံ အဂ္ဂိက္ခန္တံ အာသဇ္ဇ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ န တွေဝ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အာသဇ္ဇ သိယာ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ သိယာ ဟိ ဘော ဂေါတမ အာသီဝိသံ ယောရဝိသံ အာသဇ္ဇ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ န တွေဝ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ အာသဇ္ဇ သိယာ ပုရိသဿ သောတ္ထိဘာဝေါ။ မယမေဝ ဘော ဂေါတမ ဓံသီ၊ မယံ ပဂဗ္ဗာ၊ ယေ မယံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဝါဒေန ဝါဒံ အာသာဒေတဗ္ဗံ အမညိမ္မ။ အဓိဝါသေတု မေ ဘဝံ ဂေါတမော သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။

10. Evaṃ vutte, saccako nigaṇṭhaputto bhagavantam etadavoca — “mayameva, bho gotama, dhamṣī, mayaṃ pagabbā, ye mayaṃ bhavantam gotamam vādena vādam āsādetabbam amaññimha. siyā hi, bho gotama, hatthim pabhinnam āsajja purisassa sotthibhāvo, na tveva bhavan tam gotamam āsajja siyā purisassa sotthibhāvo. siyā hi, bho gotama, pajjalitam aggikkhandham āsajja purisassa

sotthibhāvo, na tveva bhavantam gotamam āsajja siyā purisassa sotthibhāvo. siyā hi, bho gotama, āsivisaṃ ghoravisam āsajja purisassa sotthibhāvo, na tveva bhavantam gotamam āsajja siyā purisassa sotthibhāvo. mayameva, bho gotama, dhamṣī, mayam pagabbā, ye mayam bhavantam gotamam vādena vādam āsādetabbam amaññimha. adhivāsetu me bhavam gotamo svātanāya bhattam saddhim bhikkhusaṅghenā’ ti. adhivāsesi bhagavā tuṅhībhāvena.

၁၀။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ်ထိုက်၏ဟု ထင်မှတ်မိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာလျှင် ဂုဏ်ကို ချေဖျက်လေ့ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် စကား မောက်မာခြင်း ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမ (မှန်ပါ၏)၊ အမုန်ယစ်သောဆင်ကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏။ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားမှာ ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ တောက်ပြောင်သော မီးပုံကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏။ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ လျင်သောအဆိပ်ရှိသောမြွေကြမ်းသောအဆိပ်ရှိသောမြွေကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာပါသေး၏။ အသျှင်ဂေါတမကို ပုတ်ခတ်၍ ယောက်ျားအား ချမ်းသာခြင်းသည် မဖြစ်ရာသည်သာတည်း။ အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဂေါတမကို စကားလမ်းစဉ်ဖြင့် အပြစ်တင်ဆို ပုတ်ခတ်ထိုက်၏ ဟု ထင်မှတ်မိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာ ဂုဏ်ကို

ချေဖျက်လေ့ ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် စကား မောက်မာခြင်း ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဂေါတမသည် နက်ဖြန်အလို့ငှါ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ခံယူတော်မူပါဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

10. When this was said, Saccaka the Nigaṇṭha's son replied: "Master Gotama, we were bold and impudent in thinking we could attack Master Gotama in debate. A man might attack a mad elephant and find safety, yet he could not attack Master Gotama and find safety. A man might attack a blazing mass of fire and find safety, yet he could not attack Master Gotama and find safety. A man might attack a terrible poisonous snake and find safety, yet he could not attack Master Gotama and find safety. We were bold and impudent in thinking we could attack Master Gotama in debate.

"Let the Blessed One together with the Sangha of bhikkhus consent to accept tomorrow's meal from me." The Blessed One consented in silence.

နောက်ဆုံးမိန့်မှာ ဆွမ်းအနုမောဒနာ

၁၁။ အထ ခေါ် သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ
ဝိဒိတွာ တေ လိစ္ဆဝီ အာမန္တေသိ "သုဏန္တု မေ ဘောန္တော လိစ္ဆဝီ၊ သမဏော
မေ ဂေါတမော နိမန္တိတော သွာတနာယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန၊ တေန မေ

အဘိဟရေယျာထ ယမဿ ပတိရူပံ မညေယျာထာ”တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သစ္စကဿ နိဂဏ္ဍပုတ္တဿ ပဉ္စမတ္တာနိ ထာလိပါကသတာနိ ဘတ္တာဘိဟာရံ အဘိ ဟရိံ သု။ အထ ခေါ နိဂဏ္ဍပုတ္တော သကေ အာရာမေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ “ကာလော ဘော ဂေါတမ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန သစ္စကဿ နိဂဏ္ဍပုတ္တဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သစ္စကော နိဂဏ္ဍပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ယမိဒံ ဘော ဂေါတမ ဒါနေ ပုညဉ္စ ပုညမဟီ စ၊ တံ ဒါယကာနံ သုခါယ ဟောတူ”တိ။ ယံ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန တာဒိသံ ဒက္ခိဏေယျံ အာဂမ္မ အဝီတရာဂံ အဝီတဒေါသံ အဝီတမောဟံ၊ တံ ဒါယကာနံ ဘဝိဿတိ။ ယံ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန မာဒိသံ ဒက္ခိဏေယျံ အာဂမ္မ ဝီတရာဂံ ဝီတဒေါသံ ဝီတမောဟံ၊ တံ တုယံ ဘဝိဿတိ”တိ။

11. Atha kho saccako nigaṇṭhaputto bhagavato adhivāsanam veditvā te licchavī āmantesi — “suṇantu me bhonto licchavī, samaṇo me gotamo nimantito svātanāya saddhim bhikkhusaṅghena. tena me abhihareyyātha yamassa patirūpaṃ mañṇeyyāthā”ti. atha kho te licchavī tassā rattiyaṃ accayena saccakassa nigaṇṭhaputtassa pañca-mattāni thālipākasatāni bhattābhihāram abhiharimsu. atha

kho nigaṇṭhaputto sake ārāme paṇītaṃ khādanīyaṃ bhojanīyaṃ paṭiyādāpetvā bhagavato kālaṃ ārocāpesi — “kālo, bho gotama, niṭṭhitaṃ bhatta” nti. atha kho bhagavā pubbaṇhasamayāṃ nivāsetvā pattacīvaramādāya yena saccakassa nigaṇṭhaputtassa ārāmo tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi saddhiṃ bhikkhusaṅghena. atha kho saccako nigaṇṭhaputto buddhappamukhaṃ bhikkhusaṅghaṃ paṇītena khādanīyena bhojanīyena sahatthā santappesi sampavāresi. atha kho saccako nigaṇṭhaputto bhagavantāṃ bhuttāviṃ onītapattapaṇiṃ aññataraṃ nīcaṃ āsanaṃ gahetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinno kho saccako nigaṇṭhaputto bhagavantāṃ etadavoca — “yamidaṃ, bho gotama, dāne puññañca puññamahī ca taṃ dāyakānaṃ sukhāya hotū” ti. “yaṃ kho, aggivessana, tādisaṃ dakkhiṇeyyaṃ āgamma avītarāgaṃ avītadosaṃ avītamohaṃ, taṃ dāyakānaṃ bhavissati. yaṃ kho, aggivessana, mādisaṃ dakkhiṇeyyaṃ āgamma vītarāgaṃ vītadosaṃ vītamohaṃ, taṃ tuyhaṃ bhavissatī” ti.

၁၁။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံခြင်းကို သိ၍ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့ကို “လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ငါ၏ စကားကို နားထောင်ကြကုန်လော့၊ ရဟန်းဂေါတမကို နက်ဖြန်အလို့ငှါ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ပင့်ဖိတ်ထား၏၊ ရဟန်းဂေါတမအား လျှောက်ပတ်၏ဟု ထင်မှတ်ကြသော ဝတ္ထုကို ငါ့ထံသို့ ရှေးရှု ဆောင်ခဲ့ကြကုန်” ဟု ပြောဆို၏။ ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် ထိုည၌ ကုန်လွန်သော် နိဂဏ္ဍတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကထံသို့ ပို့ဆွမ်း ဆွမ်းအိုး ငါးရာမျှလောက်ကို

ပို့ကြကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မိမိအရံ၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို စီရင်စေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင် ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ” ဟု အချိန်တန်ကြောင်းကို လျှောက်စေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ကာ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စက အရံဆီသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသောနေရာ၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်း သံဃာတော်ကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တစ်ခုသော နိမ့်သောနေရာကို ယူ၍ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ထိုင်၏။ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော နေရာ၌ ထိုင်လျက် နိဂဏ္ဌတက္ကတွန်း၏သား သစ္စကသည် မြတ်စွာဘုရားကို “အသျှင်ဂေါတမ အလှူဒါန၌ ကုသိုလ်(အကျိုး)ရင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကြီးမြတ်သော ကုသိုလ်(အကျိုး)ဆက်သည်လည်းကောင်း ရှိ၏။ ထိုအကျိုးရင်း အကျိုးဆက် သည် ပေးလှူသူ (လိစ္ဆဝီမင်း)တို့အား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါစေ”ဟု ဆို၏။ အဂ္ဂိဝေဿန သင်ကဲ့သို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်း မကင်းသေးသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးသောဒါနမှသည် ပေးလှူသူ လိစ္ဆဝီမင်းတို့အတွက် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အဂ္ဂိဝေဿန ငါကဲ့သို့ တပ်စွန်းခြင်း ပြစ်မှားခြင်း တွေဝေခြင်း ကင်းသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စွဲ၍ ပေးလှူသော ဒါနမှသည်ကား သင့်အတွက် ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်ကြား တော်မူ၏)။

11. Then, knowing that the Blessed One had consented, Saccaka the Nigaṇṭha’s son addressed the

Licchavis: “Hear me, Licchavis. The recluse Gotama together with the Sangha of bhikkhus has been invited by me for tomorrow’s meal. You may bring to me whatever you think would be suitable for him.”

Then, when the night had ended, the Licchavis brought five hundred ceremonial dishes of milk rice as gifts of food. Then Saccaka the Nigaṇṭha’s son had good food of various kinds prepared in his own park and had the time announced to the Blessed One: “It is time, Master Gotama, the meal is ready.”

Then, it being morning, the Blessed One dressed, and taking his bowl and outer robe, he went with the Sangha of bhikkhus to the park of Saccaka the Nigaṇṭha’s son and sat down on the seat made ready. Then, with his own hands, Saccaka the Nigaṇṭha’s son served and satisfied the Sangha of bhikkhus headed by the Buddha with the various kinds of good food. When the Blessed One had eaten and had withdrawn his hand from the bowl, Saccaka the Nigaṇṭha’s son took a low seat, sat down at one side, and said to the Blessed One: “Master Gotama, may the merit and the great meritorious fruits of this act of giving be for the happiness of the givers.”

“Aggivessana, whatever comes about from giving to a recipient such as yourself - one who is not free from

lust, not free from hate, not free from delusion - that will be for the givers. And whatever comes about from giving to a recipient such as myself - one who is free from lust, free from hate, free from delusion - that will be for you.”¹¹

Cūlasaccakasuttaṃ niṭṭhitam

End of Cūlasaccakasutta

Endnotes

1. According to MA, Saccaka was the son of Nigantha (Jain) parents who were both skilled in philosophical debate. He had learned a thousand doctrines from his parents and many more philosophical systems from others. In the discussion below he is referred to by his clan name, Aggivessana.

2. Ven. Assaji was one of the first five disciples of the Buddha.

3. This summary of the doctrine omits the second of the three characteristics, dukkha or suffering. MA explains that Assaji omitted this in order to avoid giving Saccaka the opportunity to attempt a refutation of the Buddha's doctrine.

4. MA explains that men play this game when preparing hemp cloth. They bind up handfuls of rough hemp, immerse them in the water, and beat them on planks to the left, right, and middle. A royal elephant saw this game, and plunging into the water, he took up water in his trunk and sprayed it on his belly, his body, both sides, and his groin.

5. In asserting the five aggregates to be self he is, of course, directly contradicting the Buddha's teaching of anatta. He ascribes this view to the "great multitude" with the thought that "the majority cannot be wrong."

6. The Buddha is here suggesting that the aggregates are not self because they lack one of the essential characteristics of selfhood - being susceptible to the exercise of mastery. What cannot come under my mastery or perfect control cannot be identified as "my self."

7. MA identifies this spirit (yakkha) as Sakka, ruler of the gods.

8. The text between the asterisks is absent from the PTS ed. but is supplied from the BBS and SBJ eds. The five aggregates are here called suffering because they are impermanent and not susceptible to the exercise of mastery.

PTS (Pali Text Society)

BBS (Burmese-script Buddhāsāna Samiti edition of the Majjhima Nikāya)

SBJ (Sinhala-script Buddha Jayanti Tripitaka Series edition of the Majjhima Nikāya)

9. These are the characteristics of a sekha. The arahant, in contrast, not only possesses the right view of non-self, but has used it to eradicate all clinging, as the Buddha will explain in §25.

10. MA gives several alternative explanations of these three terms. They are mundane and supramundane wisdom, practice, and deliverance. Or they are entirely supramundane: the first is the right view of the path of arahantship, the second the remaining seven path factors, the third the supreme fruit (of arahantship). Or the first is the vision of Nibbāna, the second the path factors, the third the supreme fruit.

11. Though Saccaka admitted defeat in debate, he must have still considered himself a saint, and thus did not feel impelled to go for refuge to the Triple Gem. Also, because he continued to regard himself as a saint, he must have felt that it was not proper for him to dedicate the merit of the alms offering to himself, and thus he wished to dedicate the merit to the Licchavis. But the

Buddha replies that the Licchavis will gain the merit of providing Saccaka with food to offer to the Buddha, while Saccaka himself will gain the merit of offering the food to the Buddha. The merit of giving alms differs in quality according to the purity of the recipient, as explained at MN 142.6.

Sitagū International Buddhist Academy

Ciraṃ tiṭṭhatu lokasmiṃ,
sammāsambuddhasāsanam
Tasmiṃ sagāravā niccaṃ,
hontu sabbepi paṇiṇo.

Sitagū
International Buddhist
Academy